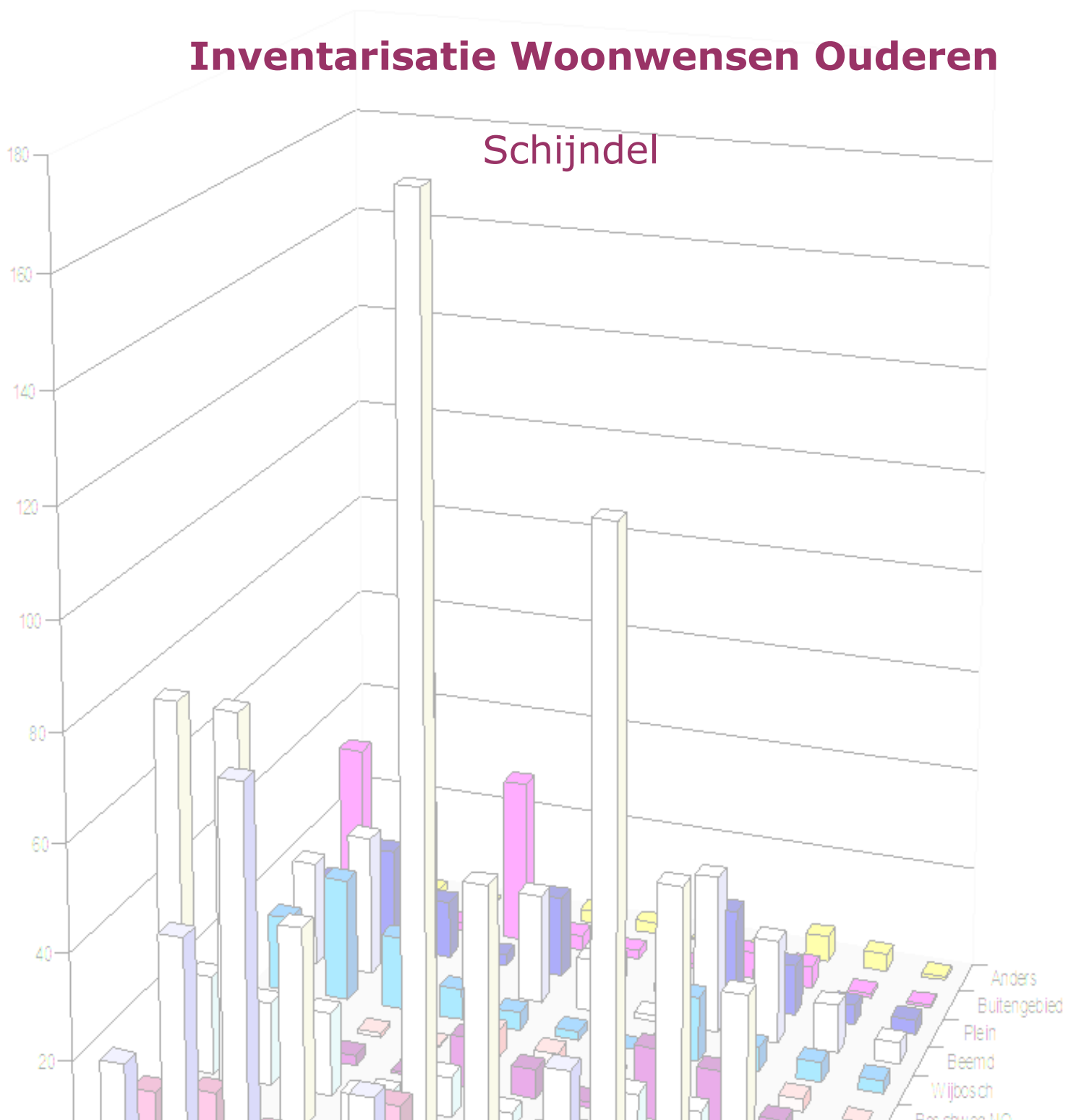

Rapportage

Inventarisatie Woonwensen Ouderen

Schijndel

Colofon

© Uitgave van de Stichting Vernieuwend Ouderenbeleid Schijndel (Stg. VOS).
April 2008

Werkgroep:

H. van Heeswijk (voorzitter)

J. Aalders (secretaris)

B. Merx

mevr. J. Eerens (gemeente Schijndel)

J. van der Heijden (Huis&Erf)

Data-analyse:

J. Mettler

H. Vlasblom

Eindredactie:

J. Heijnen

Deze uitgave is tot stand gekomen met financiële ondersteuning van:
Provincie Noord-Brabant,
Gemeente Schijndel en
Woningcorporatie Huis&Erf.

Rapportage Inventarisatie WoonWensen Ouderen.

Gemeente Schijndel

Index

Voorwoord	1
Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Inventarisatie	
1.1 Opzet van de inventarisatie.....	4
1.2 Vragenformulier	5
1.3 Respons	5
Hoofdstuk 2 Analyse	
2.1 Huidige woonsituatie	7
2.2 Verhuisgeneigdheid.....	12
2.3 Registratie van woningzoekenden	14
2.4 Wensen omtrent de woning.....	15
2.5 Niet verhuizen	18
2.6 Wensen omtrent voorzieningen	20
Hoofdstuk 3 Conclusies en aanbevelingen	
3.1 Conclusies	22
3.2 Aanbevelingen.....	24
Slotwoord.....	26
Bijlagen	
1. De begeleidende brief bij de inventarisatie.....	27
2. Het vragenformulier.....	29

Schijndel, april 2008

Voorwoord

Op 8 en 9 juni 2004 werd in twee startconferenties het startsein gegeven voor het project "Schijndel Ouderenproof!". Op deze conferenties werden voor het uitwerken van het project vier themagroepen in het leven geroepen, waaronder de themagroep Wonen.

Doelstelling van het project was om te onderzoeken wat Schijndelse burgers van 55 jaar en ouder van belang vinden in het dorp om op een gezonde wijze in welzijn oud te worden in de eigen leefomgeving. Deze informatie is van groot belang in een samenleving waarin de dubbele vergrijzing sterk toeneemt.

Via een bottom-up-strategie werden in de loop van iets meer dan één jaar ca. 50 aanbevelingen ten aanzien van wonen, welzijn, zorg en dienstverlening geformuleerd. Deze werden in het eindrapport "Verstand komt met de jaren" samengevat. Op 30 augustus 2005 werd dit rapport aan de gedeputeerde van de provincie en de wethouder aangeboden.

In de aanbevelingen werd duidelijk dat wonen en de woonomgeving een belangrijke onderwerpen zijn voor senioren, zeker ook voor de jongere senioren. Deze groep denkt al heel duidelijk na over de woonsituatie op latere leeftijd. Men realiseert zich dat veel zaken gaan veranderen en dus dat wonen op latere leeftijd er duidelijk anders uit moet zien. De gezinsituatie verandert; de kinderen zijn het huis uit en men krijgt andere behoeften, maar ook andere mogelijkheden. Ook ziet de aankomende oudere wel in dat men met beperkingen te maken gaat krijgen.

De themagroep Wonen heeft naar deze aspecten gekeken en getracht met name de belangrijkste verder uit te werken. Het gaat dan hierbij onder meer om de aspecten:

- de grootte van het huis en tuin,
- de afstand tot het centrum van het dorp of voorzieningen,
- de mogelijkheid om gelijkvloers te kunnen wonen,
- huur- of koopwoning,
- soort woning etc.

Daarbij constateerde de themagroep dat er in feite onvoldoende informatie is over de wensen van de (aankomende) ouderen in Schijndel met betrekking tot de woonsituatie. Tevens werd geconstateerd dat veel mensen het gevoel hebben dat er te weinig aandacht is voor de woonsituatie en woonomgeving van ouderen.

Met als gevolg dat de (aankomende) ouderen noodgedwongen blijven wonen waar zij wonen. Mede daardoor wordt de doorstroming in de woningmarkt in zekere zin geblokkeerd. Dit is niet alleen funest voor de ouderen, maar heeft nadelige gevolgen voor andere doelgroepen van de woningmarkt.

Zoals alle themagroepen heeft ook de themagroep Wonen zijn aanbevelingen geformuleerd. Gehoor geven aan een aantal van deze aanbevelingen kan meteen al de woonsituatie van ouderen verbeteren. Echter om het beleid op (middellange) termijn goed te kunnen formuleren en te kunnen onderbouwen is er duidelijk behoefte aan meer relevante informatie. Dat heeft er toe geleid dat één van de aanbevelingen is geworden een inventarisatie van woonwensen onder 55-plussers te houden. Deze aanbeveling is met de convenantpartners in het project "Schijndel Ouderenproof!" besproken en ook zij onderkennen deze behoefte.

Intussen was het project "Schijndel Ouderenproof!" ten einde en is de projectgroep verder gegaan als "Verankeringsgroep Ouderenproof Schijndel" (VOS), nog later als "Stichting Vernieuwend Ouderenbeleid Schijndel" (Stg. VOS).

Inmiddels zijn de gemeente en de woningcorporatie Huis&Erf mede enthousiast geworden voor de "Inventarisatie van Woonwensen". Ook de provincie zag het nut in van deze inventarisatie. Dankzij financiering door provincie, gemeente en Huis&Erf kunnen wij nu dit rapport als resultaat van die inventarisatie aanbieden.

Onze dank gaat dan ook uit naar deze financiers, maar meer nog naar de vele vrijwilligers, die hun tijd, kennis en kunde beschikbaar hebben gesteld om dit resultaat te bereiken! Zij verdienen veel lof!

J.F.A.A.M. Heijnen,
Voorzitter Stg. VOS

H.A. van Heeswijk,
Voorzitter themagroep Wonen
Voorzitter werkgroep IWW

Inleiding

In overleg met de gemeente en Huis&Erf heeft de Stg. VOS een werkgroep "Inventarisatie Woon Wensen" geformeerd. Hierin hebben drie mensen van Themagroep Wonen zitting. Van zowel de gemeente als van Huis&Erf is één vertegenwoordiger in de werkgroep aanwezig.

Deze werkgroep is in november 2006 van start gegaan met een oriëntatie van eerder in diverse plaatsen verrichte onderzoeken en enquêtes. Ook zijn regionale onderzoeken naar de woonsituatie bestudeerd.

Alles wat van belang is voor het wonen en de woonomgeving is de revue gepasseerd. Er is uiteraard vooral gekeken naar die zaken die van belang zijn in verband met de Schijndelse omstandigheden. Dit werk is noodzakelijk geweest teneinde te onderzoeken welke onderwerpen noodzakelijkerwijs in de inventarisatie moeten worden opgenomen.

Er is een vragenformulier (zie bijlage 2) opgesteld. Hierin zijn vragen opgenomen, waarvan de antwoorden inzicht kunnen geven in de woonwensen, die bij ouderen vanaf 55 jaar in Schijndel leven. Voor de ontwikkeling van de vragenlijst zij verwezen naar paragraaf 1.2.

In mei 2007 zijn de vragenformulieren aan alle zelfstandig wonende 55-plussers voorgelegd. Dat wil zeggen naar alle adressen waar één of meerdere 55-plussers zelfstandig wonen. Dat betekent dus dat niet iedere 55-plusser individueel heeft kunnen antwoorden, maar dat er één vragenlijst per adres is gezonden.

Het resultaat van deze inventarisatie is in dit rapport weergegeven. Voor de leesbaarheid van dit rapport zijn alle cijfers afgerond weergegeven.

Het rapport is als volgt opgebouwd:

In het eerste hoofdstuk wordt in enkele paragrafen informatie gegeven over de opzet van de inventarisatie en de aantallen verzonden formulieren (1.1), de vragenlijst (1.2) en worden gegevens verstrekt over de respons (1.3).

In hoofdstuk 2 wordt de huidige woonsituatie van de ondervraagden beschreven (2.1) Hierbij wordt ook onderscheid gemaakt naar aantallen personen die in één woning wonen, waar de mensen wonen etc.

Paragraaf 2.2 handelt over de geneigdheid om te gaan verhuizen en om welke reden men al dan niet wil verhuizen en waar naar toe. Daaraan gerelateerd is de registratie van woningzoekenden, zoals beschreven in paragraaf 2.3.

Wat betreft de aangegeven wensen met betrekking tot de woning, over voorzieningen in de buurt en woningaanpassingen wordt meer informatie gegeven in de paragrafen 2.4 en 2.6. De paragraaf 2.5 betreft met name die personen die niet willen verhuizen.

In hoofdstuk 3 worden de conclusies en aanbevelingen beschreven. Met enige overwegingen wordt het rapport in een slotwoord afgesloten.

In bijlage 1 treft u aan de begeleidende brief bij het vragenformulier en in bijlage 2 het vragenformulier zelf.

Dit rapport is geschreven op basis van een "Data-Analyseboek" waarin de resultaten van de inventarisatie in de vorm van grafieken en tabellen zijn weergegeven.

Voor beleidsmakers is deze Data-Analyse aan te raden literatuur omdat hierin nog meer gegevens zijn opgenomen.

Hoofdstuk 1 Inventarisatie

1.1 Opzet van de Inventarisatie

Bij de overweging op welke wijze de inventarisatie kan worden gehouden heeft sterk mee gespeeld wat hieromtrent leeft onder de bevolking.

Tijdens gesprekken met ouderen in het project "Schijndel Ouderenproof!" is gebleken dat men niet erg enthousiast is over de telefonisch enquêtes, die in Schijndel worden gehouden ten behoeve van het opstellen van een woonvisie of een bouwprogramma. De juistheid van de uitslag daarvan wordt ernstig betwijfeld. Er worden steekproeven getrokken die vooral door ouderen worden gewantrouwd, omdat een aantal ouderen het gevoel heeft dat zij daarbij worden overgeslagen. Hun wordt immers nooit iets gevraagd en anderen in hun omgeving ook niet, is het oordeel. Dat betekent voor de werkgroep dat er gekeken moet worden naar een andere wijze van inventariseren en bevragen.

De werkgroep heeft om bovengenoemde redenen dan ook besloten geen steekproef te trekken, maar alle zelfstandig wonende 55-plussers te bevragen over hun woonsituatie. Zo krijgt iedereen de mogelijkheid zijn/haar wensen kenbaar te maken en heeft men terecht het gevoel dat ieders mening telt. De mensen zijn bevraagd over de woning, de woonomgeving, de voorzieningen in de buurt en de wensen die hierover leven.

Daarnaast zijn er enkele gegevens gevraagd over de persoonlijke omstandigheden en of men op kortere of langere termijn zou willen verhuizen.

Ook is gevraagd naar de ervaringen met de woningzoekendenregistratie zowel bij de gemeente als bij Huis&Erf.

Gezien het groot aantal mensen, dat moet worden benaderd, is het niet goed mogelijk de bevraging mondeling te doen. Dit vraagt erg veel tijd en dus inzet van teveel mensen. Dit zou een aanzienlijke vertraging tot gevolg kunnen hebben. Er is er daarom besloten de vragen schriftelijk voor te leggen.

Er zijn een paar proefenquêtes gehouden om na te gaan of de vragen duidelijk overkomen, waarna nog enkele aanpassingen zijn aangebracht.

In Schijndel woonden medio 2007 circa 6500 mensen ouder dan 55 jaar. De inventarisatie betreft alleen de zelfstandig wonende ouderen. Deze zelfstandige wonende ouderen wonen in totaal op 3706 adressen; zij kunnen deel uitmaken van een éénpersoons- of meerpersoonshuishouding.

Er is aan deze 3706 adressen een vragenformulier verzonden. Ouderen woonachtig in een verzorgings- of een verpleeghuis zijn dus niet in de inventarisatie meegenomen.

Bijgevoegd is een aanbiedingsbrief (zie bijlage 1) en een gefrankeerde en geadresseerde retourenveloppe voor kostenloze terugzending van het formulier. Verzending en terugontvangst van de formulieren zijn door de gemeente verzorgd. De gemeente beschikt immers over het adressenbestand in de Gemeentelijke Basis Administratie. Het beschikbaar stellen van dergelijke gegevens aan derden is aan strikte regels gebonden. Een en ander heeft te maken met de wet op de privacy.

Voor het verwerken van de gegevens is in eigen beheer door twee vrijwilligers van de Stg. VOS een database opgesteld. De verkregen informatie uit de terug ontvangen vragenlijsten is in deze database ingevoerd door een aantal vrijwilligers.

De analyses zijn door de vrijwilligers geschreven, die de database hebben ontwikkeld. Met behulp van dit programma zijn de gegevens verder geanalyseerd, bewerkt en verwerkt in tabellen en grafieken.

1.2 Vragenformulier

De vragenlijst is begeleid door een aanbiedingsbrief (zie bijlage 1) waarin staat vermeld wat de aanleiding is geweest voor het houden van deze inventarisatie. Er wordt onder meer in verwezen naar de uitkomsten en aanbevelingen van het project "Schijndel Ouderenproof!". Eén van de aanbevelingen is immers de groep 55-plussers te bevragen hoe en waar zij willen wonen en wat de wensen zijn met betrekking tot de woonomgeving. Daarbij is ook duidelijk gemaakt dat het zeer belangrijk is voor de ouderen om deel te nemen aan deze enquête, omdat zij zo hun stem kunnen laten horen.

Voorts wordt in de brief een toelichting gegeven op het vragenformulier, de indeling daarvan en een uitleg van daarin gebruikte termen. Verder is de procedure van terugzending van de formulieren vermeld.

Het vragenformulier (zie bijlage 2) is ingedeeld in drie blokken.

Blok A betreft algemene vragen over leeftijd, geslacht, huidige woonsituatie en de wens nu of op termijn te willen verhuizen.

Blok B met vragen over toekomstige woonsituatie, redenen en termijn van verhuizing, type woning, wijk, voorzieningen in de buurt, koop of huur, prijsklasse of huurprijs.

Blok C bevat vragen over aanpassingen van de woning en wensen over de openbare ruimte.

De vragen in blok A dienen door iedereen ingevuld te worden. Afhankelijk van de beantwoording van de vragen in dit blok wordt verder gegaan met de beantwoording van de vragen in blok B óf blok C.

Blok B is voor diegene die op kortere of langere termijn willen verhuizen.

Blok C dient te worden ingevuld door mensen die niet willen verhuizen en mogelijk wensen hebben voor aanpassing van de woning, zodat men daar zolang mogelijk kan blijven wonen.

1.3 Respons

Het retourneren van de formulieren is vlot verlopen en deze zijn dan ook binnen de daarvoor gestelde periode ontvangen. Van de 3706 verzonden vragenformulieren zijn er 1773

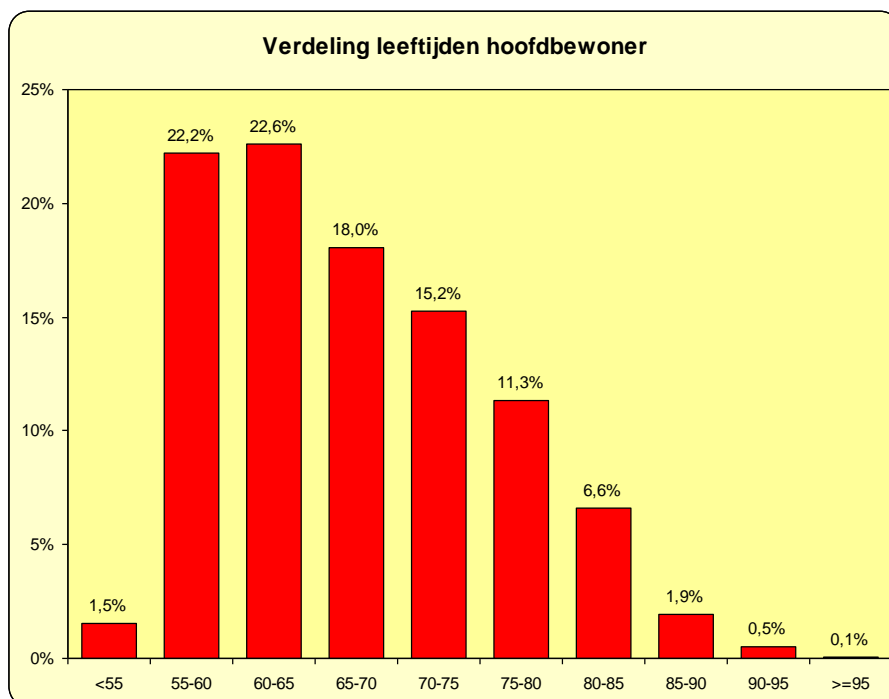
terug ontvangen. Dit betekent een respons van 48%; dit is een mooie score en voldoet ruim aan de verwachtingen van de werkgroep.

Er waren 15 formulieren onbruikbaar, zodat er 1758 formulieren konden worden verwerkt.

Opgemerkt moet worden dat niet in alle gevallen alle vragen door de respondenten zijn ingevuld.

Bij het invullen van de formulieren zijn in totaal 2854 personen van 55 jaar of ouder betrokken.

Dit is 44 procent van

Figuur 1 (Afb. I-1)

de doelgroep zelfstandig wonende 55-plussers. Gezien dit grote aantal betrokken personen mogen de terug ontvangen formulieren als representatief worden beschouwd voor de gehele doelgroep 55-plussers in Schijndel.

De respondenten komen uit 578 eenpersoons-, 1129 tweepersoonshuishoudens en 51 huishoudens met meer dan twee personen.

Van de hoofdbewoners zijn 787 respondenten van de leeftijdsgroep 55 - 65 jaar en van de partners 598 uit deze leeftijdsgroep.

Van de bij de inventarisatie betrokken personen van 55 jaar en ouder zit (over de gehele groep respondenten genomen) 49% in de leeftijdsgroep van 55-65 jaar. Dat betekent dat bijna de helft van alle 55-plussers in Schijndel jonger is dan 65 jaren; dat zijn in totaal ca. 3200 ouderen. Voor het formuleren van het huisvestingsbeleid op langere termijn is het dus van zeer groot belang de wensen van deze groep te kennen.

Voor de korte en middellange termijn zijn de woonwensen van belang van de leeftijdsgroep 65 – 80 jaar. Van de bij de inventarisatie betrokkenen hebben 1230 personen deze leeftijd, dat is 44 % ofwel ca. 2850 personen van alle 55-plussers.

In de volgende hoofdstukken zijn deze wensen van de onderscheiden leeftijdsgroepen weergegeven en geanalyseerd.

Hoofdstuk 2 Analyse

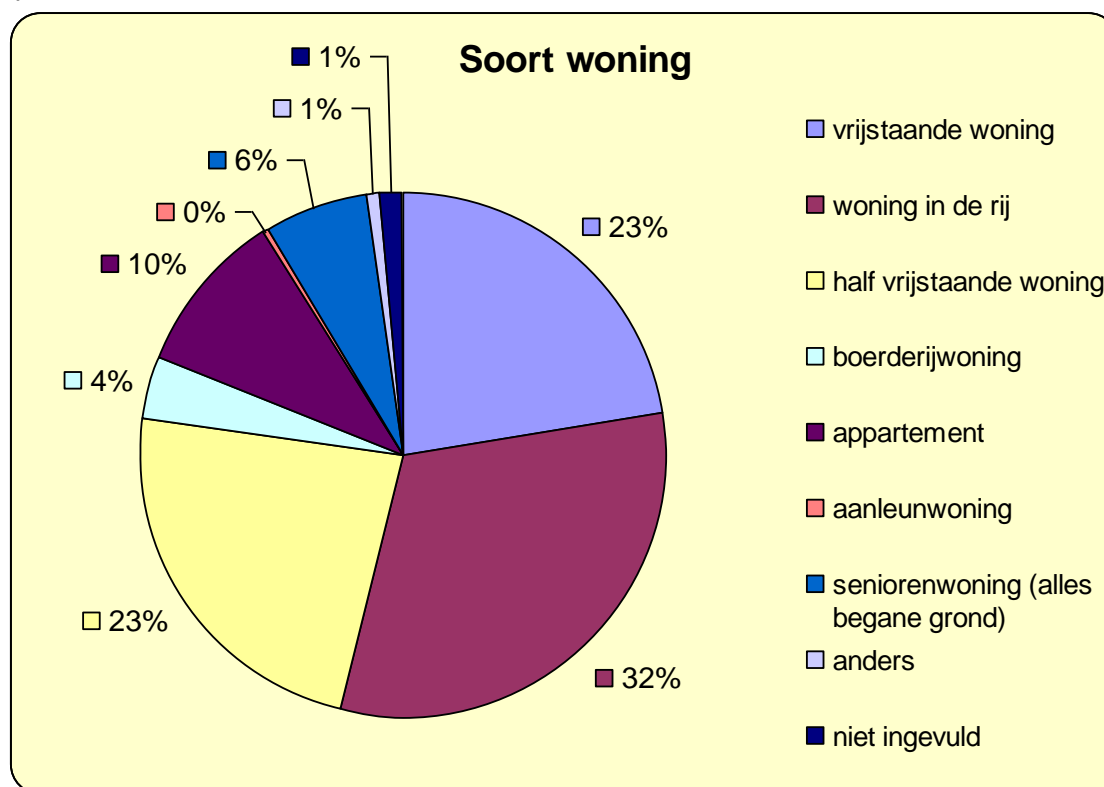
Een opmerking vooraf:

De percentages zijn meestal afgerond op gehele getallen. De vermelde grafieken zijn overgenomen uit het Data-Analyseboek. De nummering hier is chronologisch met tussen haakjes het nummer zoals gebruikt in het Data-Analyseboek.

2.1 Huidige woonsituatie

Het is van belang om een duidelijk beeld te hebben van de huidige woonsituatie omdat die mede van invloed is voor de ontwikkelingen op de lokale woningmarkt in relatie tot vraag en aanbod op korte en lange termijn. De gemeente en woningcorporatie Huis & Erf kunnen met die gegevens beleid opstellen. Dit is dringend gewenst, want vraag en aanbod zijn nog absoluut niet op elkaar afgestemd. Bij het opstellen van randvoorwaarden kan de gemeente de ontwikkelaars dan een duidelijk beeld meegeven wat en waar er gebouwd dient te worden en binnen welke prijsklassen.

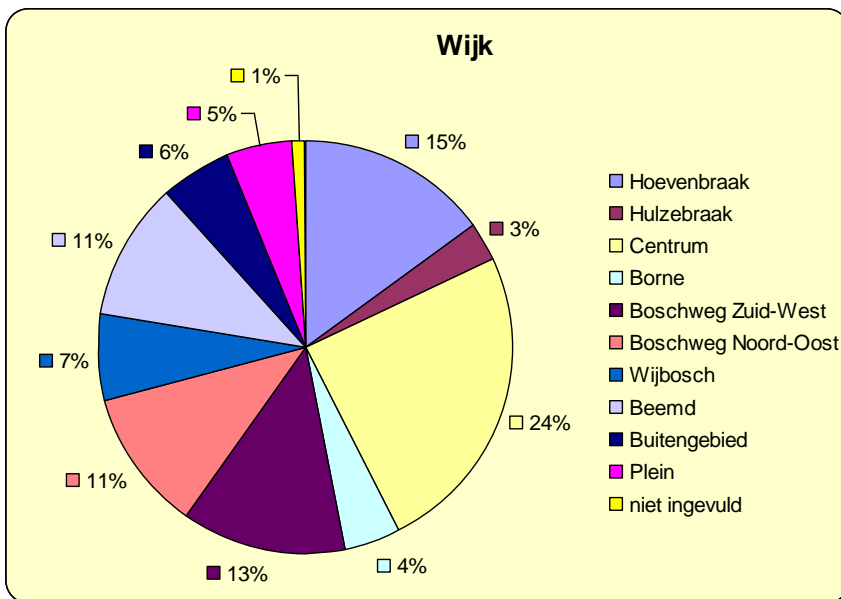
Verhuisbewegingen van senioren hebben immers niet alleen effect op deze doelgroep, maar ook op starters en andere doorstromers.

Figuur 2 (Afb. I-4)

De senioren in Schijndel zijn gevraagd naar hun huidige woonsituatie. Het blijkt dat het overgrote deel (64%) van de ouderen een eigen huis heeft, terwijl 33% in een huurhuis woont. Deze vraag is door 3% niet ingevuld.

Ruim 46% van de senioren woont in een vrijstaand of halfvrijstaand huis en 32% heeft een woning in een rij. Het aantal respondenten woonachtig in een appartement of seniorenwoning betreft slechts 16% van het totale aantal.

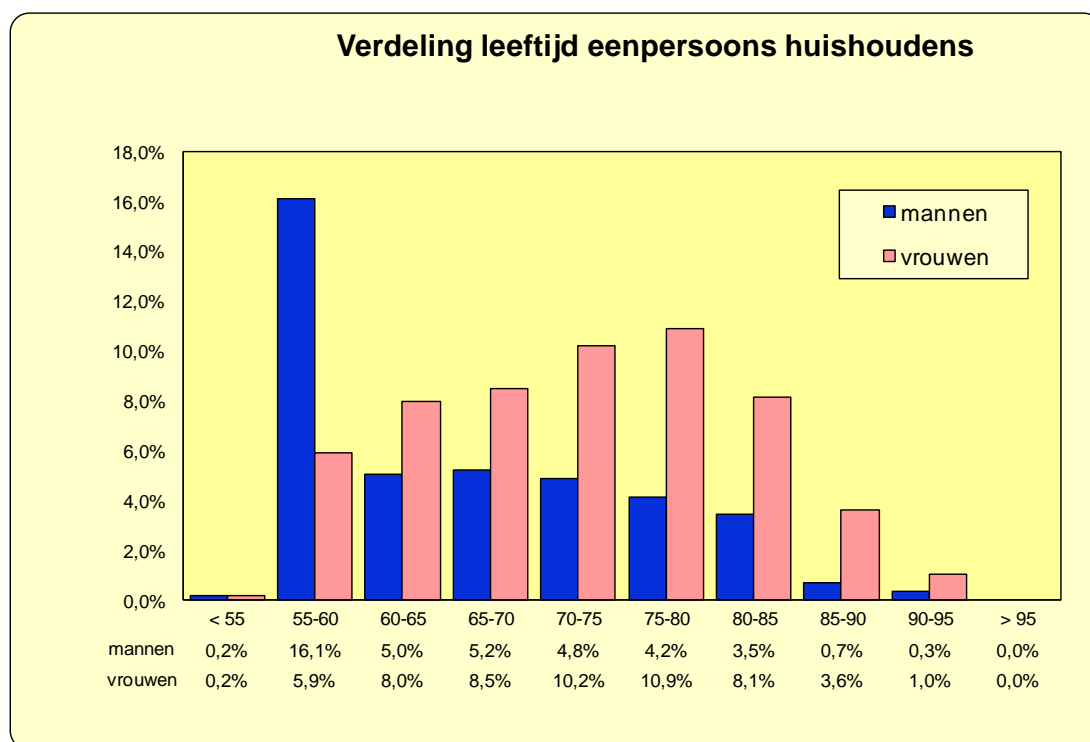
De respondenten hebben ook aangegeven in welke wijk zij wonen. In het centrum woont 24% van de respondenten, terwijl dit in de wijken Boschweg NO en ZW 24% van de respondenten betreft. Boschweg en Centrum samen vertegenwoordigen bijna de helft (48%) van alle geënquêteerden. In Hoevenbraak en Hulzenbraak wonen 18% van de deelnemers aan de inventarisatie.

Figuur 3 (Afb. I-5)

2.1.1 Een- en meerpersoonshuishoudens

Er is een uitsplitsing gemaakt van een- en meer persoonshuishoudens om eventuele verschillen aan te kunnen geven, bijvoorbeeld andere woonwensen nu of op het moment dat zij gaan verhuizen. Het maakt ook duidelijk in welke type woning zij wonen en wat zij voor wensen hebben bij een eventuele verhuizing.

2.1.2 Eenpersoonshuishouden

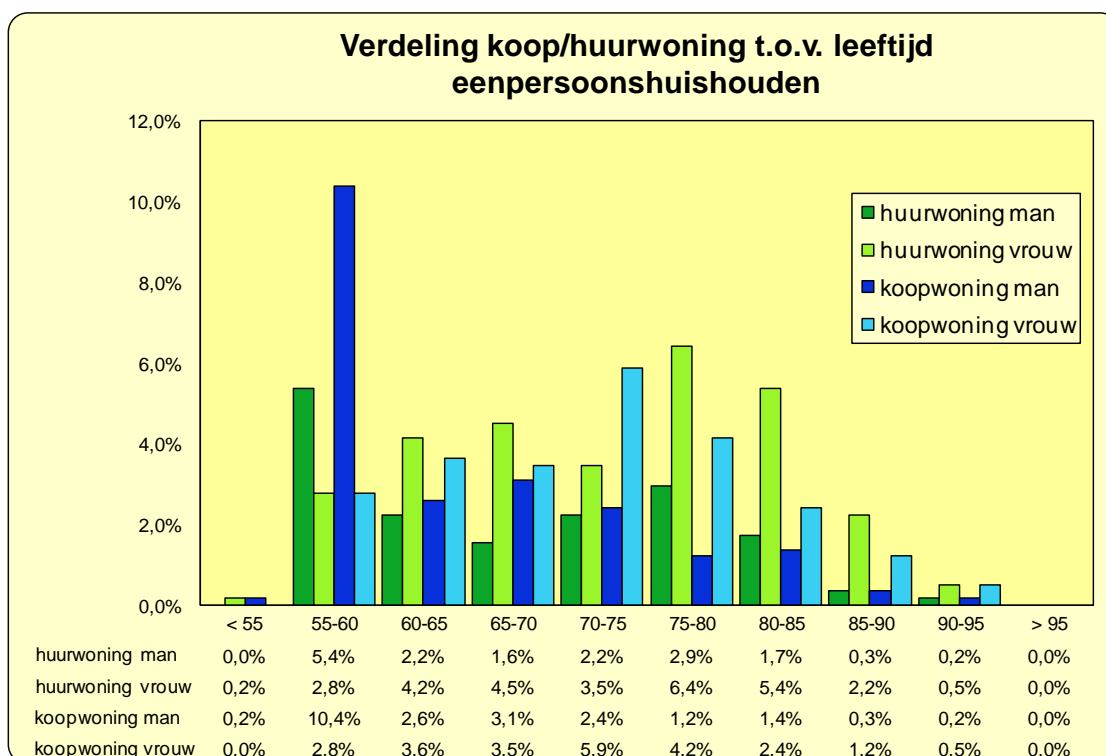
Figuur 4 (Afb. II-1)

In totaal zijn er 578 formulieren ingevuld door éénpersoonshuishoudens. Dit betreft 41% van de mannen en 57% van de vrouwen. 2% geeft hierop geen antwoord.

Deze aantallen zijn tevens ook uitgesplitst naar leeftijd.

Bij de eenpersoonshuishoudens blijkt dat de verdeling van de eenpersoonshuishoudens in totaal over koop-(274) en huurwoning (276) nagenoeg gelijk is.

- Aantal in huurwoning: 274 47%
- Aantal in koopwoning: 276 48%

Figuur 5 (Afb. II-2)

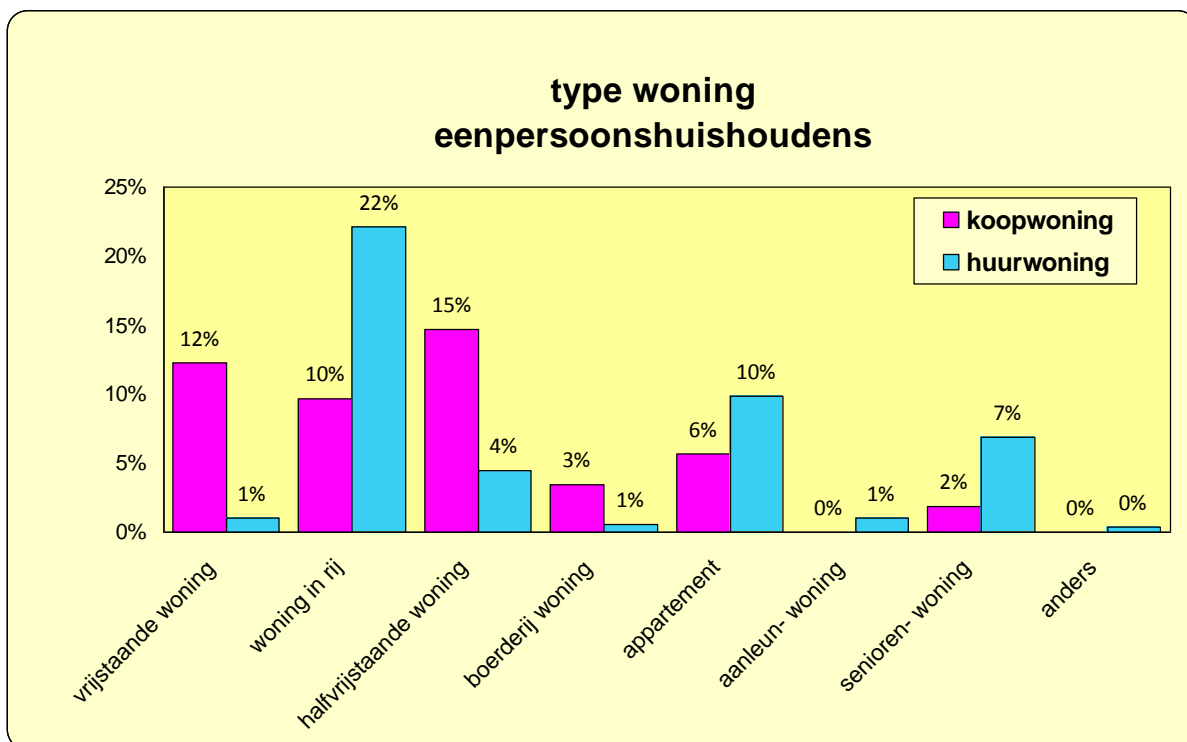
2.1.3 Type woning

Bij huurwoningen blijkt de woning in een rij zowel bij mannen als bij vrouwen het meest voor te komen en bij koopwoningen is dat de halfvrijstaande woning. In het algemeen kan uit de cijfers worden afgeleid dat de eenpersoonshuishoudens redelijk ruim wonen

Aantallen

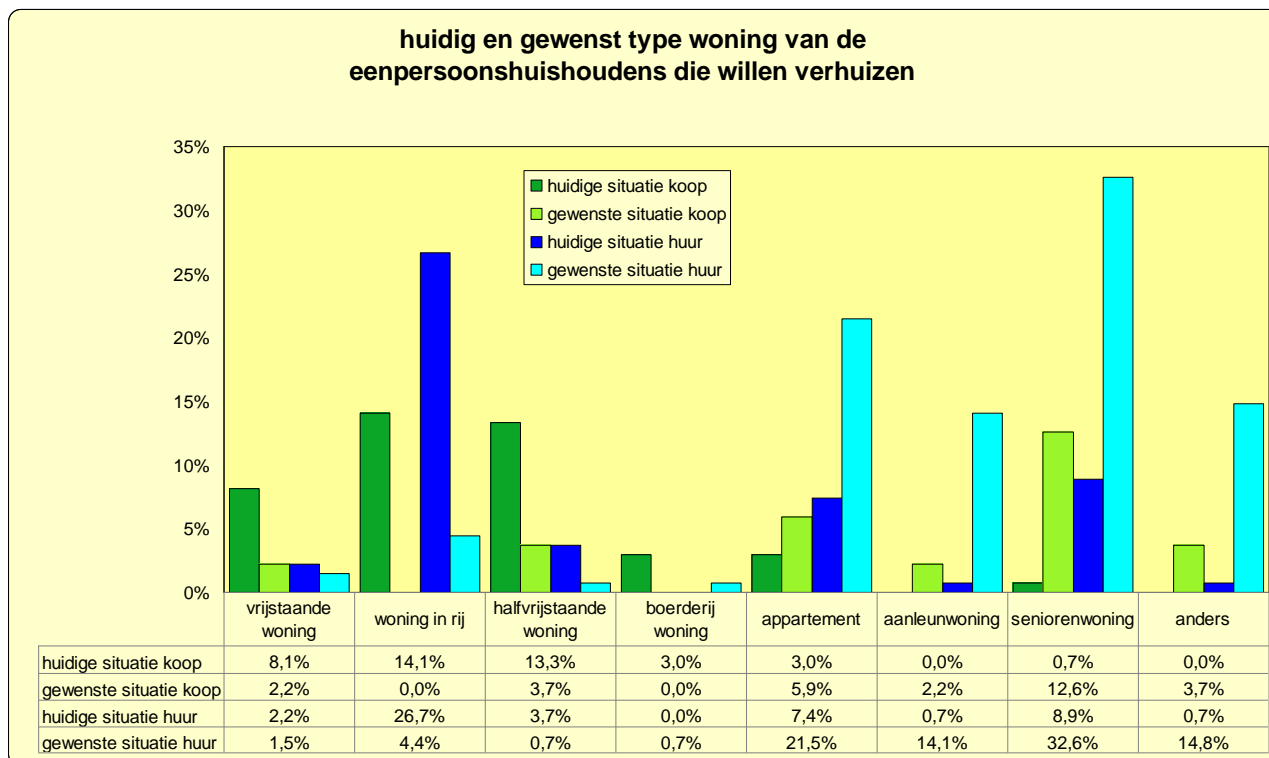
Type woning	<i>koopwoning</i>		<i>huurwoning</i>	
	<i>man</i>	<i>vrouw</i>	<i>man</i>	<i>vrouw</i>
vrijstaande woning	33	36	4	2
woning in de rij	31	24	50	75
half vrijstaande woning	45	38	11	15
boerderijwoning	12	8	1	2
appartement	6	26	18	38
aanleunwoning	0	0	1	5
seniorenwoning	1	10	11	28
anders	0	0	0	2
totaal	128	142	96	167

Bij 45 (7,8%) van de formulieren zijn de betreffende vragen onvolledig ingevuld.

Figuur 6 (Afb. II-3)

De vraag blijft open of hieronder ook mensen zijn, die liever iets anders zouden willen. De mogelijkheid bestaat dat zij hun wens niet kunnen realiseren omdat in Schijndel dit aanbod niet aanwezig is.

Figuur 7 (Afb. II-11)

2.1.4 Meerpersoonshuishoudens

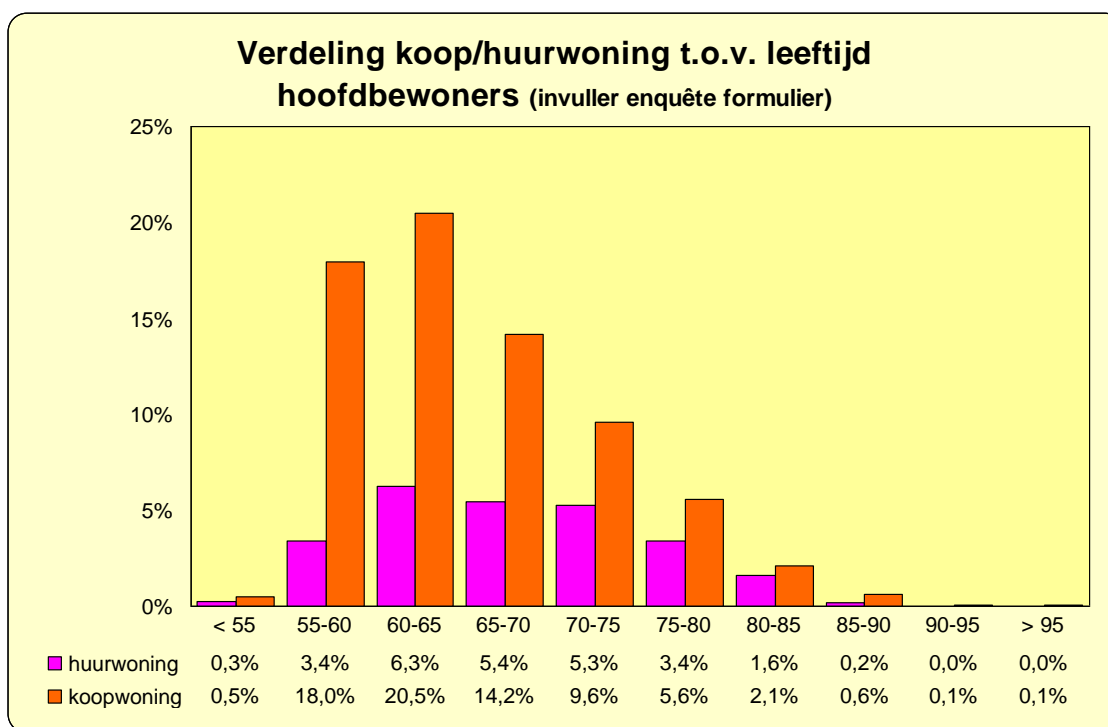
Van het totaal aantal respondenten heeft:

- 96% aangegeven dat hun huishouden uit 2 personen bestaat;
- 4% aangegeven dat hun huishouden uit meer dan 2 personen bestaat.

2.1.5 Koop of huurwoning

Van de meer persoonshuishoudens wonen:

- in een huurwoning 301 26%
- in een koopwoning 840 71%

Figuur 8 (Afb. III-2)

2.1.6 Type woning

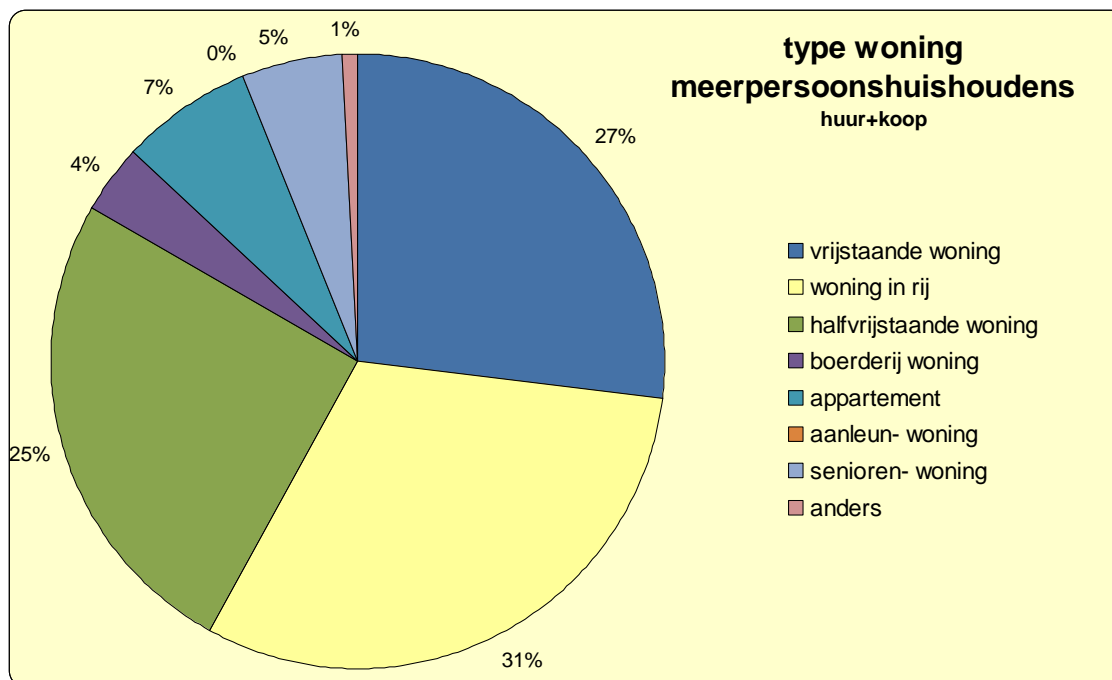
Bij de meerpersoonshuishoudens zien we meer koopwoningen dan huurwoningen. Dat betekent tevens een andere verdeling in type woning. Daarbij dient te worden opgemerkt dat binnen de categorie vrijstaande woningen in principe ook de zogenaamde boerderijwoningen vallen.

Aantallen

Type woning	huur	koop
vrijstaand	10	296
rijtjeshuis	206	155
half vrijstaand	33	258
boerderij	1	39
appartement	33	45
aanleunwoning	0	0
seniorenwoning	18	38
anders	0	9
Totaal	301	840

In de volgende afbeelding is te zien hoe de verdeling over het type woningen is bij de huur- en koopwoningen samen.

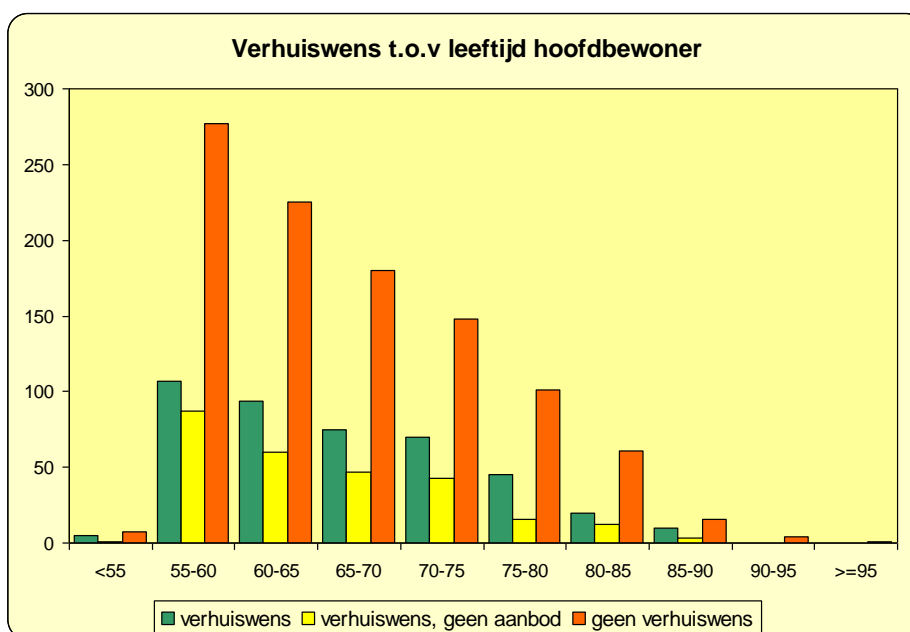

Figuur 9 (Afb. III-4)

2.2. Verhuisgeneidheid

2.2.1 Algemeen

Hoe men woont, of men nog tevreden is met de huidige woonsituatie, of er wensen zijn om te verhuizen; al deze aspecten komen samen bij de centrale vraag: "Welke mogelijkheden heb ik nu of in de nabije toekomst om te verhuizen en tegen welke prijs?"

Figuur 10 (Afb. I-6)

24% heeft aangegeven te willen verhuizen. Indirect heeft 15% aangegeven dat ook te willen maar het ontbreekt aan woningen die zij geschikt vinden, met andere woorden voor hen is het aanbod niet afgestemd op de vraag.

In principe heeft 39% de wens geuit te willen verhuizen. Ook hier kan worden vastgesteld dat deze mensen te vinden zijn in de leeftijdscategorie 55 t/m 60 jaar. Er is wat dit betreft geen significant verschil gevonden tussen één- en meerpersoonshuishoudens.

Opmerking: In eerste instantie lijkt het alsof de verhuiscwens bij de jongere leeftijdsgroep groter is dan bij oudere leeftijdsgroepen. Als de resultaten echter worden vergeleken binnen de leeftijdsgroepen zelf, blijkt de verhuiscwens over de leeftijden nagenoeg gelijk te liggen. Ter verduidelijking wordt verwezen naar grafiek *afb.I-7* in het data-analyse boek.

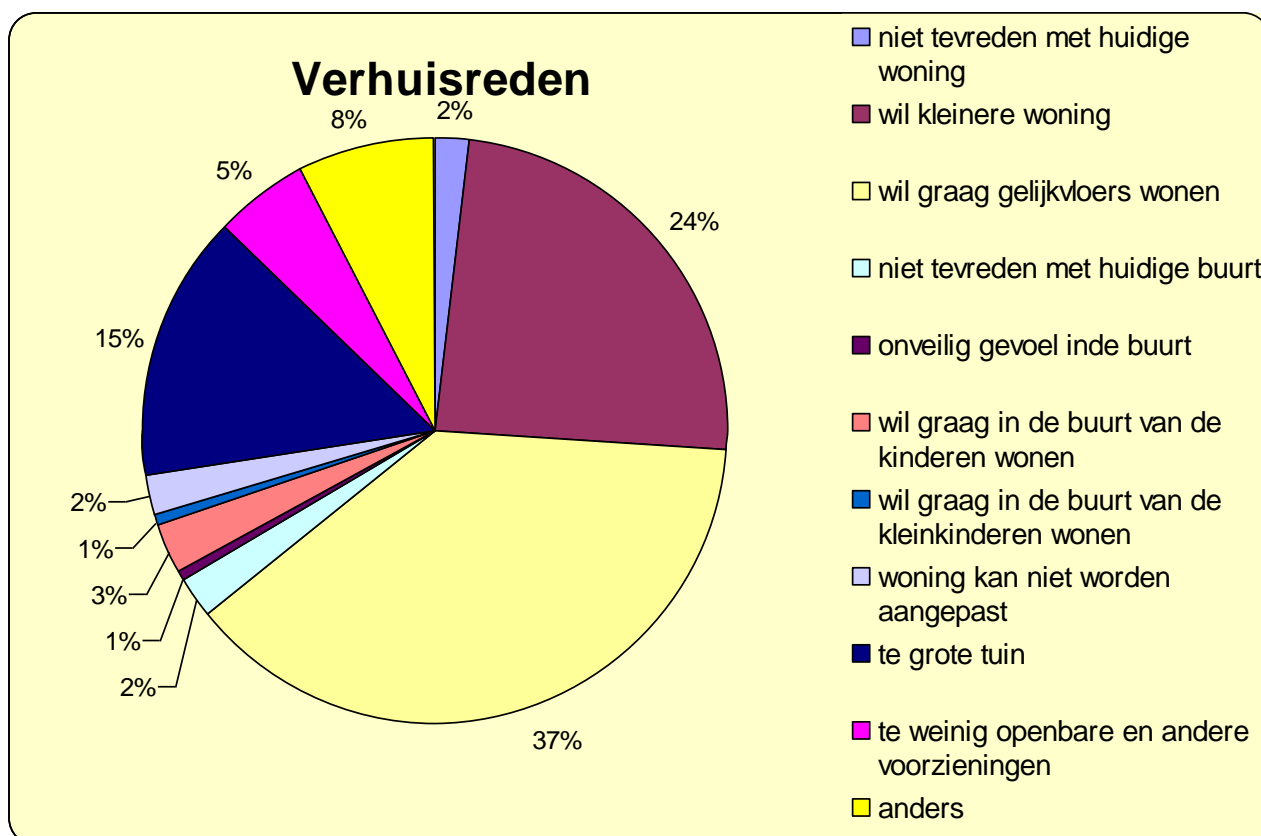
2.2.2 Binnen welke termijn

Van de groep respondenten die wel zouden willen verhuizen heeft 33% aangegeven dat graag binnen 1-3 jaar te willen doen. Een nagenoeg gelijk aantal (29%) wil binnen 3-6 jaar verhuizen en een zelfde groep (30%) over 6 jaar. 11% heeft geen termijn aangegeven

2.2.3 Verhuisredenen

Redenen om te verhuizen zijn van belang om te kunnen inspelen op de woningvraag. Het is niet vreemd dat uit de cijfers blijkt dat er veel behoefte bestaat aan een kleinere woning waar alle kamers gelijkvloers liggen.

De meeste respondenten willen gelijkvloers wonen (37%) en 24% wil een kleinere woning. De derde belangrijke verhuisreden is een te grote tuin (15%).

Figuur 11 (Afb. I-8)

Op zich zijn die redenen voor de hand liggend en wijken ook niet af van het landelijk beeld.

2.3 Registratie woningzoekenden

2.3.1 Algemeen

Dat men zich moet inschrijven om in aanmerking te komen voor een andere (koop- danwel huur-) woning is wel bekend, vooral als het om een huurwoning gaat. De lange lijst van ingeschrevenen bij Huis&Erf bevestigt dat beeld en uit het feit dat velen langer dan 9 jaar staan ingeschreven blijkt dat het idee bestaat dat zij die het langst staan ingeschreven ook de meeste kans hebben om voor een woning in aanmerking te komen.

Voor een koopwoning of bouwkaavel moet men zich in het algemeen bij de gemeente inschrijven en ook daar is de lijst van belangstellenden zeer groot. Ook bij de gemeente speelt de datum van inschrijving een belangrijke rol bij het toewijzen van een kavel of koopwoning.

Het is ook van belang om te weten of men een duidelijk beeld heeft van de toewijzingscriteria en of men die redelijk vindt en of er iets aan de systematiek veranderd zou moeten worden.

Degenen die de betreffende vragen hebben beantwoord, vinden dat ze zich daar een goede voorstelling van kunnen vormen. Toch is er ook wel een belangrijk aantal dat aangeeft dat niet te weten.

Het merendeel van de respondenten heeft deze vragen niet beantwoord.

2.3.2 Inschrijving

Hierboven hebben we aangegeven dat van het totaal aantal respondenten 24% heeft aangegeven te willen verhuizen. Indirect heeft 15% aangegeven dat ook te willen maar het ontbreekt aan woningen die zij geschikt vinden. In totaal heeft 39% personen de wens geuit te willen verhuizen.

28% geeft aan als woningzoekenden ingeschreven te staan. Van dat aantal staat:

- 65% bij Huis & Erf (dat is 18% van alle respondenten) en
- 16% (5% van alle respondenten) bij de gemeente ingeschreven;
- 18% (1%) bij de gemeente en Huis&Erf en
- 1% (0,2%) bij een andere organisatie.

De totalen van degenen die willen verhuizen en die zijn ingeschreven bij Huis&Erf zijn nagevoeg in balans. Van het aantal potentiële verhuizers van 695, blijkt dat circa 30% niet staan ingeschreven. De redenen hiervan zijn niet onderzocht.

Opvallend is dat 19% van degenen die zich ingeschreven hebben langer dan 9 jaar staat ingeschreven bij Huis&Erf en dat is bij de gemeente ruim 13%.

2.3.3 Criteria toewijzing woning of bouwkaavel

De vraag is gesteld of men begrijpt op welke manier de toewijzing van een woning of bouwkaavel bij de gemeente of Huis&Erf plaatsvindt.

Bij de gemeente vindt 37% dat het voor hen wel duidelijk is maar ook bij deze vraag heeft 50% geen mening. Als het gaat om de vraag of de methode van inschrijven veranderd zou moeten worden, geeft 15% aan dat dit nodig is, 17% dat dit niet het geval is en 63% heeft geen mening.

Bij Huis&Erf geeft 65% te kennen zij de wijze waarop de woningen worden toegewezen begrijpen, 9% vindt het niet begrijpelijk en 25% heeft geen mening. Voor 20% zou de methode van inschrijving veranderd dienen te worden en voor 23% niet. 57% heeft geen mening.

2.4. Wensen betreffende de woning

2.4.1 Voorkeur voor een bestaande of nieuwe koop- of huurwoning

Een behoorlijk aantal wil wel een bestaande koop- of huurwoning. Dat is op zich niet vreemd. Vaak speelt hierbij een rol dat men het oog heeft op een bepaald type woning in een gewilde wijk, of in de eigen wijk. Men kan al van tevoren beoordelen of die woning of wijk passend is en bij nieuwbouw is dat toch wat minder gemakkelijk te overzien.

Van de 695 respondenten die (direct of indirect) een verhuishwens hebben, wil:

- 7% een bestaande koopwoning,
- 20% een bestaande huurwoning,
- 22% een nieuwe koopwoning en
- 37% een nieuwe huurwoning.

Er is een duidelijke voorkeur voor verhuizen naar een huurwoning. Het blijkt ook uit de belangstelling voor de nieuwbouwprojecten van Huis&Erf.

Van het aantal respondenten met een verhuishwens wil:

- 29% verhuizen naar een koopwoning
- 57% naar een huurwoning.

2.4.2 Wonen bij de kinderen

Mantelzorg is een opkomende vorm van zorgverlening. Dat kan op verschillende manieren. Er kan behoefte zijn om zo dicht mogelijk bij een van de kinderen, die deze zorg op zich willen nemen, te wonen. Dat kan bijvoorbeeld ook in een aanbouw of iets dergelijks maar toch nog zelfstandig. De cijfers geven aan dat er wel belangstelling bestaat maar in geringe mate. Daarvoor kunnen verschillende redenen zijn die niet in de vraagstelling zijn meegenomen.

Van het totaal aantal respondenten dat een verhuishwens heeft, hebben er:

- 26 aangegeven dat wel te willen;
- 202 aangegeven daarvoor geen interesse te hebben;
- 467 aangegeven geen mening te hebben.

Duidelijk is dat de verhuishwilligen die eventueel van zo'n aanbod gebruik zouden maken maar klein is (4%), maar tevens dat velen (68%) daar nog niet over hebben nagedacht.

2.4.3 Invloed op de locatie, de architectuur en indeling

Er is een behoorlijk aantal respondenten dat wil kunnen bepalen waar zij komen te wonen en onder welke architectuur gebouwd zal gaan worden. De kant en klare bouwprojecten spreken hen niet aan. Dat hangt ook samen met de voorkeur voor type woning, het aantal kamers, de tuin e.d.

- 11% wil graag invloed hebben op de plaats waar hun woning gebouwd gaat worden,
- 8% wil invloed op architectuur en indeling van de woning en
- 21% heeft geen mening gegeven of de vragen niet ingevuld.

2.4.4 Type woning

De wens om te verhuizen naar een kleinere woning is een bekend gegeven. Het type woning is ook duidelijk. De patio- en de seniorenwoning zijn het meest gevraagd. Het appartement (huur of koop) is ook een zeer gewilde woonvorm.

De verdeling over de verschillende woontypen is als volgt:

- een patio/seniorenwoning (42%),
- een appartement (21%),
- een aanleunwoning (12%),
- wonen in een kleinschalig wooncomplex (10%).

2.4.5 Voorkeur voor een specifieke woonvorm.

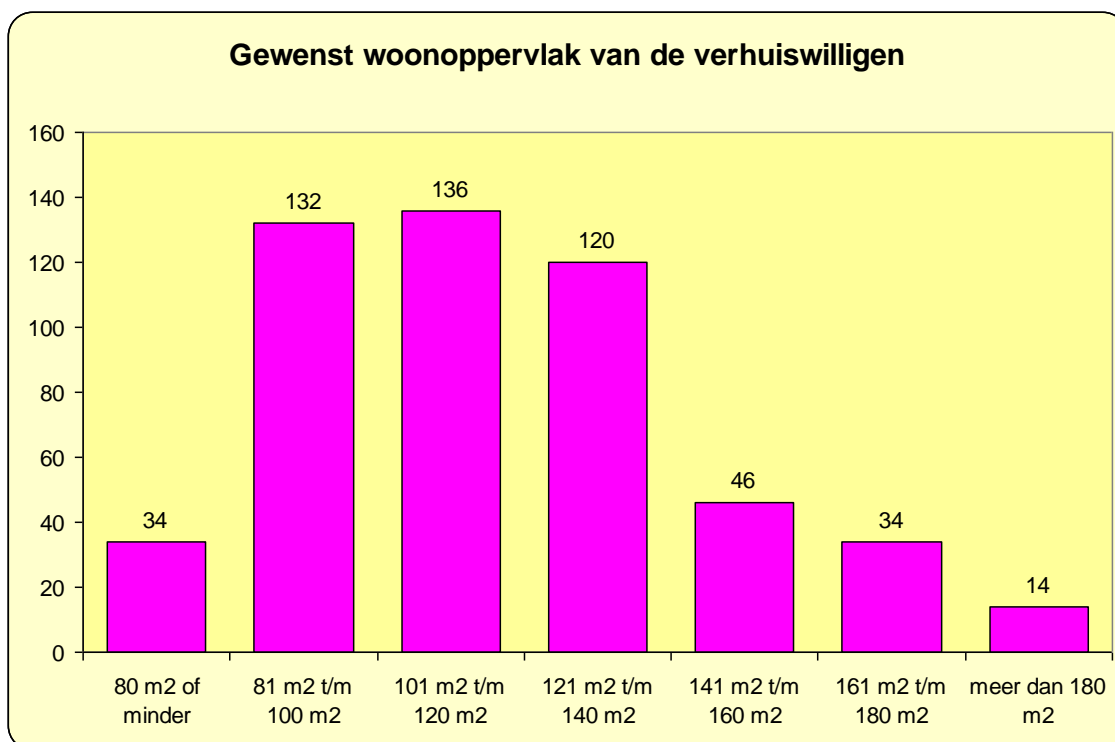
Hiermee is bedoeld of de doelgroep wel of niet een voorkeur heeft voor wonen tussen andere doelgroepen of dat zij dat liever niet doen. Landelijk komen er steeds meer woon(zorg)complexen voor 55+, waar men beschermd kan wonen. Een goede beveiliging maakt daarvan vaak onderdeel uit en kan voor ouderen zeker een belangrijke rol spelen als zij willen gaan verhuizen. Een woon(zorg)complex kan in feite veel bieden als dat nodig is. Men is niet verplicht daar gebruik van te maken en behoudt dus de vrijheid om zelf te kiezen. Uit de cijfers blijkt dat daarvoor wel belangstelling bestaat, maar de voorkeur gaat toch uit naar 'gemengd wonen', samen met jongeren. Het is de dynamiek van zo'n wijk die de doelgroep kennelijk erg aanspreekt.

Van het aantal respondenten dat wil verhuizen wil:

- 47% gemengd wonen, namelijk in een buurt waar ook jongeren wonen of gaan wonen (bij nieuwbouwwijken) en
- 28% liever in een buurt wonen met alleen maar senioren.
- 25% van de verhuiswilligen heeft geen mening.

2.4.6 Wensen ten aanzien van de toekomstige woning

Zoals al eerder is aangegeven willen de meeste gelijkvloers wonen en 3 tot 4 kamers hebben. Meer dan 2 slaapkamers is ook een duidelijke wens. Een extra werkkamer zou dat genoemd kunnen worden. Veel senioren zijn nog actief en daarvoor hebben ze meer ruimte nodig. Dat beeld komt ook terug bij de vragen over hoe de woning gebouwd/ingericht dient te worden. Belangrijk vindt men dat de woning op de begane grond de beschikking heeft over een slaap/badkamer. Mensen die voorkeur hebben voor een appartement wensen doorgaans daarbij een groot (12 m²) balkon.

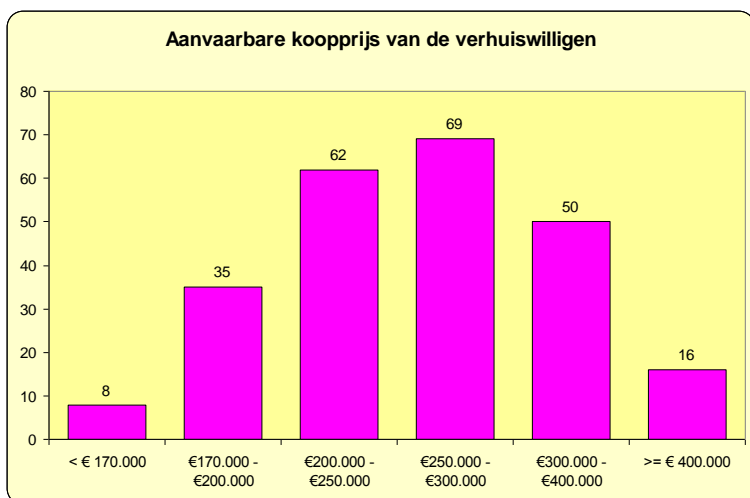
Figuur 12 (Afb. I-13)

Als het om de woonoppervlakte gaat blijkt dat:

- 25% de voorkeur geeft aan 80-100 m²,
- 26% een oppervlakte wil tussen 100-120 m²,
- 23% gaat voor een woonoppervlakte tussen 120-140 m² en
- 26% geeft een andere oppervlakte aan.

2.4.7 Koopprijs

In Schijndel zijn de prijzen van de woningen in het algemeen aanmerkelijk hoger dan in de omliggende gemeenten. De respondenten spreken zich duidelijk uit voor lagere prijsklassen. Van de degenen die een koopwoning willen, heeft

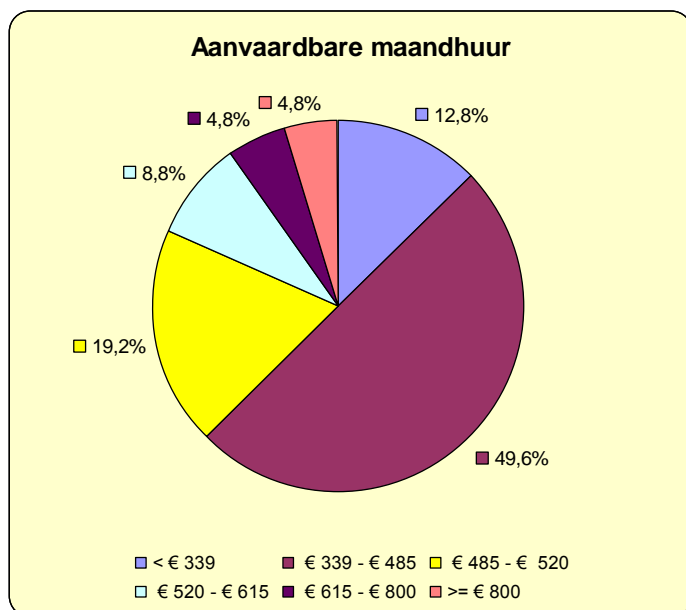

- 14% voorkeur voor een prijsklasse tussen € 170.000 en € 200.000,
- 25% voorkeur voor een prijsklasse tussen € 200.000 en € 250.000en
- 27% voorkeur voor een prijsklasse tussen € 250.000 en € 300.000.

Figuur 13 (Afb. I-15)

2.4.8 Huurprijs

Ook bij de huurwoningen komt naar voren dat 49% denkt aan een huurprijs van maximaal € 485,- per maand.

Van de degenen die een huurwoning wensen, heeft:

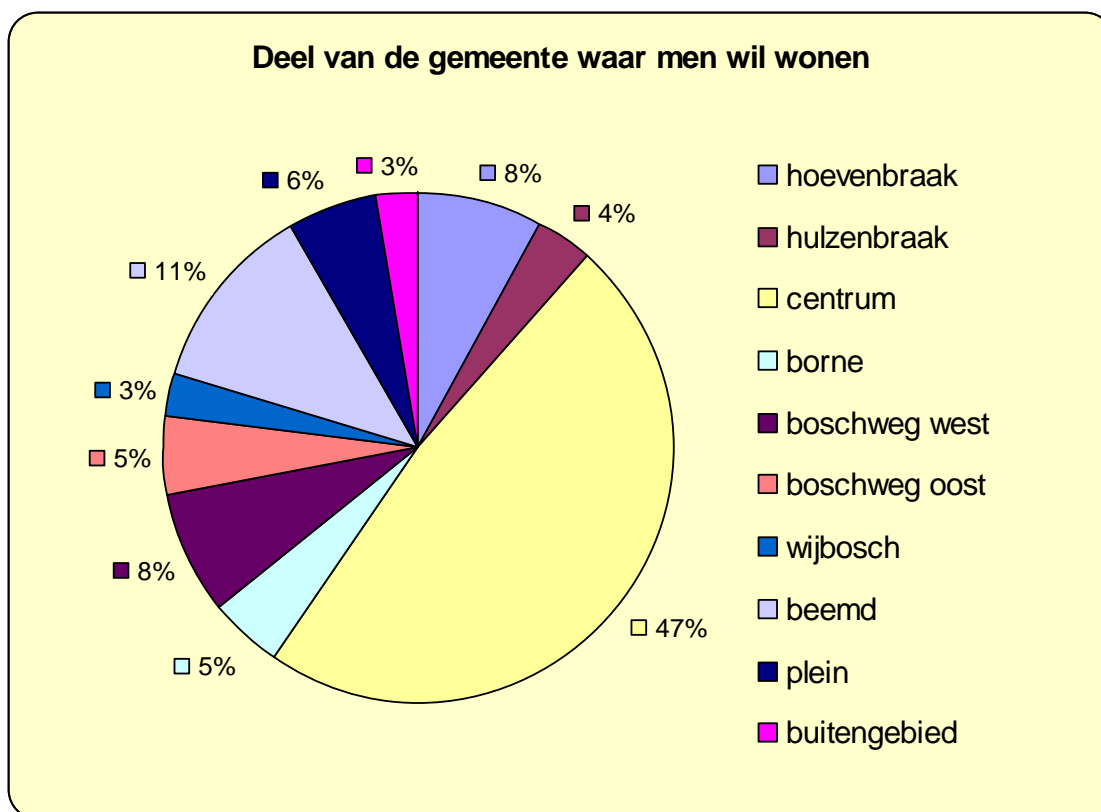
- 13% een voorkeur voor een huurprijs tot € 339,-,
- 50% voorkeur voor een huurprijs tussen € 339,- en € 485,-,
- 19% voorkeur voor een huurprijs tussen € 485,- en € 520,- en
- 18% wil wel meer betalen (tot meer dan € 800,-).

Figuur 14 (Afb. I-18)

2.4.9 Voorkeur voor een wijk

De topdrie van voorkeuren vormen de wijken Centrum (48%), Beemd (12%) en de wijk Hoevenbraak (8%)

De voorkeur voor het Centrum is op zich wel begrijpelijk, want men wil zo dicht mogelijk bij de voorzieningen wonen en die zijn in het Centrum ruim aanwezig. Dit doet vermoeden dat, indien in andere wijken de voorzieningen op een hoger peil worden gebracht, een grotere spreiding mogelijk is.

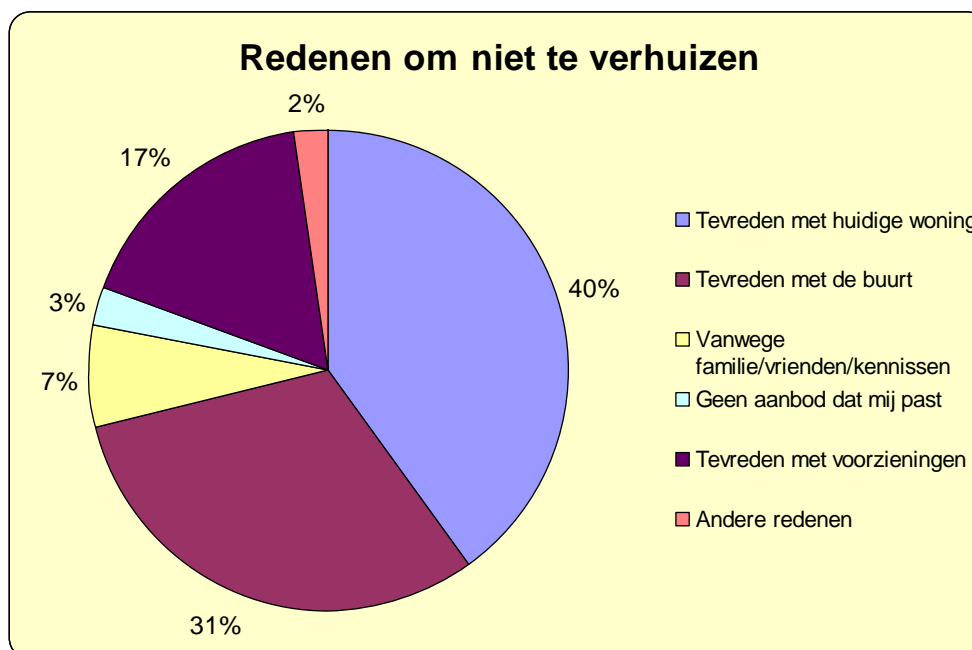

Figuur 15 (Afb. I-19)

2.5 Niet verhuizen

2.5.1 Algemeen

Hier blijkt dat 59% niet wil verhuizen. Dat is ook het landelijke beeld. De tevredenheid met het (eigen) vertrouwde huis (40%) en de vertrouwde omgeving (31%) zijn van groot belang. Daarnaast blijkt dat veel mensen (17%) tevreden zijn met de voorzieningen in de eigen buurt en tenslotte wil 7% niet verhuizen vanwege familie, vrienden of kennissen.

Figuur 16 (Afb. I-41)

2.5.2 Woningaanpassingen

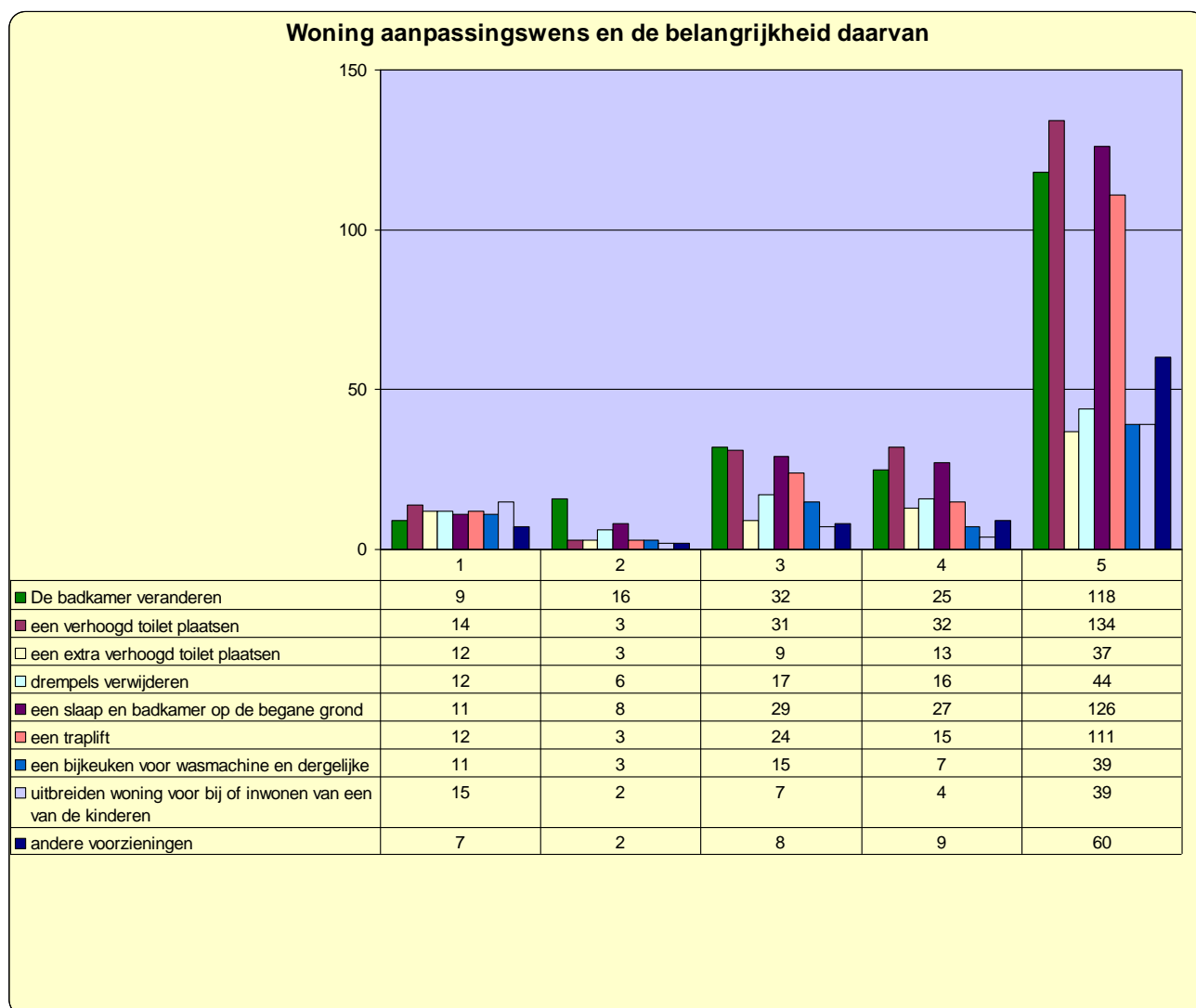
Blijven wonen op de zo vertrouwde plek, op het moment dat zich gebreken voordoen, kan ook door de woning aan te passen. Daarmee kunnen al veel mensen geholpen zijn. Het percentage respondenten dat de woning niet (of nog niet) wil aanpassen is ongeveer gelijk met het percentage dat dit wel wil. Dat geldt over de gehele populatie. Kijkt men naar degenen die aangeven niet te willen verhuizen, dan zijn de percentages wel of niet aanpassen eveneens nagenoeg gelijk.

Het is voorstelbaar dat met name bij de jongere leeftijdsgroep momenteel nog nauwelijks hierover wordt nagedacht.

De mogelijkheden om een woning aan te passen zijn de afgelopen tijd enorm toegenomen. Technisch is vrijwel alles mogelijk.

Bij de vraag welke voorzieningen gewenst zijn, scoren de volgende het hoogst:

- een verhoogd toilet,
- een slaap- en badkamer op de begane grond,
- de badkamer aanpassen en
- een traplift.

Figuur 17 (Afb. I-51)

2.6 Wensen betreffende voorzieningen

2.6.1 Commerciële dienstverlening

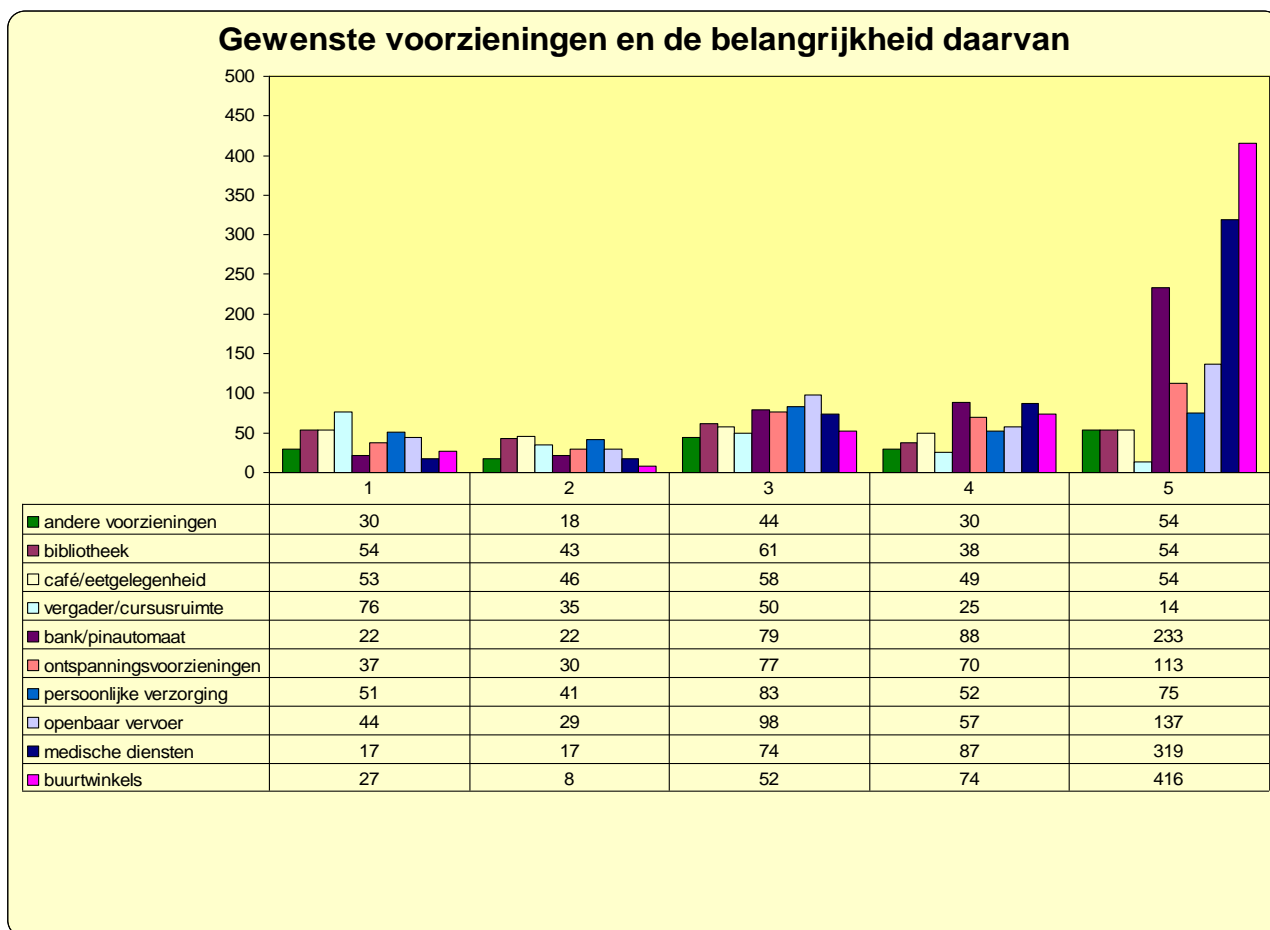
Zoals blijkt uit het gestelde in par. 2.5.1 wordt de voorkeur voor eigen wijk of buurt op grond van de noodzakelijke basisvoorzieningen onderstreept. De respondenten die deze vragen hebben ingevuld zeggen dat buurtwinkels, medische diensten, bank of pinautomaat en goed openbaar vervoer in de nabijheid van essentieel belang zijn.

2.6.2 Openbare voorzieningen in de buurt

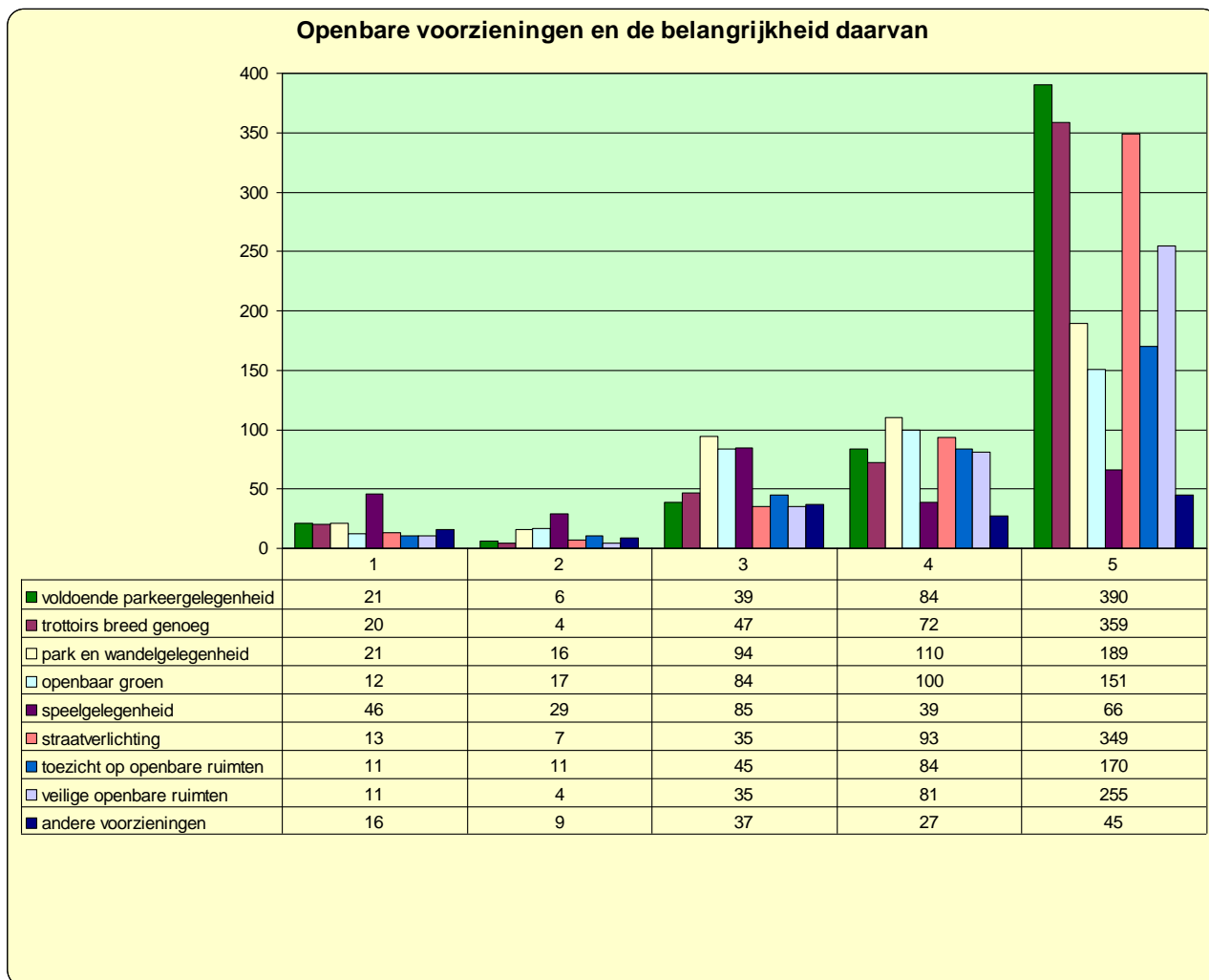
Het beeld betreffende belang van openbare voorzieningen is ook geen verrassing. Over het algemeen worden de volgende onderwerpen als zeer belangrijk aangegeven:

Van het aantal respondenten dat de vragen heeft ingevuld geven:

- voldoende parkeermogelijkheden,
- trottoirs moeten voldoende breedte hebben,
- voldoende straatverlichting,
- park- en wandelgelegenheid,
- openbaar groen,
- toezicht op de openbare ruimte in samenhang met veilige openbare ruimte.

Figuur 18 (Afb. I-30)

Figuur 19 (Afb.I-40)

Hoofdstuk 3 Conclusies en Aanbevelingen.

3.1 Conclusies.

Algemeen

De respons is zeer positief te noemen, daar 48% van de vragenformulieren terug is ontvangen. Op basis hiervan kunnen goede conclusies worden getrokken met betrekking tot de woonwensen. Hoewel van het totaal aantal respondenten (1758) niet iedereen de op hen van toepassing zijnde vragen heeft beantwoord, is dat aantal is zo gering dat in combinatie met het grote respons het gerechtvaardigd is de uitkomsten te extrapoleren naar de gehele Schijndelse-55-plus bevolking.

Huidige woonsituatie

Uit de response is gebleken dat van de 55 plussers 64% in een koopwoning woont en 33% in een huurwoning. Bij de eenpersoonshuishoudens is de verdeling tussen huur en koop ongeveer gelijk. Bij de meerpersoonshuishoudens woont meer dan 70% in een koopwoning.

De meeste huishoudens (32%) wonen in een rijtjeshuis. Vrijstaande (23%) en halfvrijstaande woningen (23%) zijn eveneens veel voorkomende woningtypen. 10% woont in een appartement.

Van de 55-plus-huishoudens woont ca 25% in het Centrum, 15% in de Hoevenbraak en 24% in Boschweg (NO plus ZW).

Verhuigeneigdheid

De meeste personen uit de 55-plus-huishoudens (59%) willen niet verhuizen. Dat is op zich niet vreemd want dat is een beeld dat in vergelijkbare onderzoeken in andere gemeenten ook naar voren is gekomen.

Men heeft aangegeven tevreden te zijn over de woning en over de buurt (samen circa 70%). Dit zijn de twee belangrijkste redenen om niet te verhuizen.

Een kleinere woning (24%) en een 'te grote tuin' (15%) zijn belangrijke redenen om te willen verhuizen.

Circa 40% van de 55-plus-huishoudens heeft belangstelling om te verhuizen waarvan 15% vindt dat er geen voor hen geschikt aanbod is.

33% van deze huishoudens wensen de verhuiscens binnen 3 jaar gerealiseerd te krijgen. Een vrijwel gelijk aantal hoopt dat over 3 tot 6 jaar rond te hebben, terwijl de rest in de daarop volgende periode hoopt te kunnen verhuizen.

Geconcludeerd kan worden dat de verhuigeneigdheid over alle leeftijdscategorieën evenwichtig is verdeeld.

Er zijn wat dit betreft geen significante verschillen tussen een of meer persoonshuishoudens aangetoond.

Wensen met betrekking tot woonlocatie

Er is een duidelijke voorkeur om in het Centrum te wonen (ca. 47%), terwijl 12% een voorkeur uitspreken voor de Beemd en 13% voor de Boschweg (NO of ZW).

De belangrijkste argumenten met betrekking tot de locatie is de aanwezigheid van buurtwinkels, medische diensten en een bank of een pinautomaat. Ook het openbaar vervoer en ontspanningsmogelijkheden in de nabijheid van de woning scoren hoog.

Ten aanzien van de openbare voorzieningen zijn de belangrijkste wensen voldoende parkeermogelijkheden, brede obstakelvrije trottoirs, goede straatverlichting, toezicht en veiligheid in de openbare ruimte.

Wensen met betrekking tot de woning

De groep van de verhuiswillige 55 plus huishoudens wenst een seniorenwoning (26%), appartement (21%) of patiowoning (16%). Bij appartementen is een groot overdekt balkon (circa 12 m²) dringend gewenst.

40% heeft de wens om gelijkvloers te wonen en circa 74% van de respondenten die willen verhuizen hebben een voorkeur voor een woning met een woonoppervlakte tussen 80-140m², maar 36% wil toch graag 3 kamers en 45% 4 kamers. Vooral de wens om woon-, slaap- en badkamer op gelijk niveau dan wel op de begane grond te hebben is zwaarwegend.

Ongeveer de helft van de verhuiswilligen (57%) hebben voorkeur voor een huurwoning. Bij dat aantal zit ook een groot deel dat nu een eigen woning heeft. De belangstelling voor huren neemt dus duidelijk toe. De belangstelling voor een koopwoning bedraagt circa 30%.

Van de zelfstandig wonende 55-plussers heeft bijna de helft (47%) geen behoefte aan het aanpassen van de woning. De andere helft (46%) gaat de meeste belangstelling uit naar een verhoogd toilet en/of een slaap/badkamer op de begane grond.

Koop en huurprijzen

Degenen die willen verhuizen hebben overwegend behoefte (circa 70%) aan woningen in de lagere huurprijsklassen: tot € 485,-. Voor het hogere huursegment (€485,- tot € 800,-) is de belangstelling circa 28%.

Bij de koopwoningen gaat de voorkeur uit naar prijzen tussen € 200.000 en € 400.000 (circa 73%).

Voorzieningen in de buurt

Buurtwinkels, medische diensten, openbaar vervoer en bank of pinautomaat scoren duidelijk hoger dan andere zaken.

Inschrijven

28% van de 55-plus-huishoudens heeft aangegeven ergens te staan ingeschreven voor een nieuwe woning. Van deze groep staat 83% ingeschreven bij H&E en 34% bij de gemeente (18% staat ingeschreven bij beide organisaties). Met 1,5% is de inschrijving bij andere organisatie verwaarloosbaar klein.

Omdat ca. 40% heeft aangegeven te willen verhuizen betekent dit dat 12% (ca. 440 huishoudens) verhuiswillige 55-plus-huishoudens niet bekend zijn bij de organisaties.

De meesten zijn de laatste 3 jaar (H&E: 33%, gemeente: 30%) ingeschreven.

Opvallend is het grote aantal dat langer dan 9 jaar staat ingeschreven (H&E: 19%, gemeente: 13%).

Bij de vragen t.a.v. begrijpelijkheid van de toewijzing valt vooral het antwoord "geen mening op". Bij de gemeente vindt 12% de toewijzing niet begrijpelijk maar toch wil 15% de methode veranderen. Bij de H&E zegt 9% de toewijzing niet te begrijpen en zou 20% graag zien dat de methode verandert.

3.2 Aanbevelingen

De verkregen informatie is van groot belang bij de formulering van het huisvestingsbeleid voor de toekomst. De informatie heeft echter betrekking op het huidige seniorenbestand. Daarbij moet in ogenschouw worden genomen dat het aantal ouderen zal toenemen en dat de ouderen steeds ouder worden, de z.g. dubbele vergrijzing. Eerder is berekend dat het aantal 55-plussers in Schijndel in het jaar 2020 met ca 60% zal zijn toegenomen.

Kernvraag blijft wat die toename van de vergrijzing van het seniorensegment voor de woningmarkt en voor de woonwensen van senioren betekent.

Om zoveel mogelijk van deze vraag tijdig boven tafel te krijgen volgt een aantal aanbevelingen dat daaraan een bijdrage kan leveren.

1. Vaststaat dat vraag en aanbod niet op elkaar zijn afgestemd. Er is namelijk een groot aantal met een verhuishwens dat in het aanbod niets van zijn gading vindt. Om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen is het van groot belang om in een vroegtijdig stadium meer aandacht aan de vraagzijde te besteden. De resultaten van deze inventarisatie kunnen daarbij een hulp zijn. Maar ook blijkt duidelijk uit de inventarisatie dat mensen met een verhuishwens graag betrokken willen zijn bij nieuwbouwplannen van gemeente, corporatie of projectontwikkelaar. Op die wijze kan meer vraaggericht gebouwd worden en zullen nieuwe projecten ook gemakkelijker van bewoners worden voorzien.
2. De gewenste woonoppervlakte en de daarbij aangegeven koop- of huurprijs zijn niet in goede verhouding tot de huidige stichtingskosten. Die kosten zijn hoger dan als wenselijk is aangegeven. Om tot een betere afstemming te komen tussen vraag en aanbod is het van groot belang dat de totale stichtingskosten verlaagd worden door bijvoorbeeld niet uit te gaan van een zo hoog mogelijke grondprijs maar van vraaggerelateerde koop- en huurprijzen.
3. Duidelijk is de wens naar voren gekomen dat de senioren grote voorkeur hebben om in het Centrum te wonen. Uit de inventarisatie blijkt dat dit komt vanwege het hoge voorzieningenniveau (winkels, medische diensten en ander maatschappelijke voorzieningen) in het Centrum op loopafstand. Het zou kunnen betekenen dat, als de voorzieningen ook in andere wijken van hoger niveau zou zijn, men ook genegen is naar deze wijken te verhuizen of in de eigen wijk te blijven wonen. Want ook wordt duidelijk uit de inventarisatie dat men graag in de eigen wijk wil blijven wonen (als daar de voorzieningen aanwezig zijn). Het lijkt dus interessant om daar nader onderzoek naar te doen om zo te komen tot een evenwichtige verdeling van de bouw van woningen in Schijndel. Er zal meer aandacht moeten worden gegeven aan specifieke buurt- en andere voorzieningen. Door de voorzieningen op peil te houden of te brengen wordt de sociale kwaliteit van de woonomgeving verhoogd, waardoor ook het aantal verhuisbewegingen zou kunnen verminderen.
Als deze voorzieningen niet in de wijken worden gerealiseerd dan moeten 180 seniorenwoningen, 150 appartementen en 110 patiowoningen in het Centrum gebouwd worden. Daar is immers de vraag naar!
4. De behoefte aan een appartement of senioren/patiowoning is duidelijk. Nieuwbouw in het Centrum zal daarom in de eerste plaats moeten worden gericht op de behoeften van senioren waardoor er een betere doorstroming op gang kan komen. Bij appartementen is het voor velen van belang dat ze voorzien zijn van een groot (12m²) overdekt balkon.
5. Met de partners zou de gemeente kunnen werken aan een aanpassing van het programma van eisen voor nieuwbouw. Daarin kan worden opgenomen dat (vrijwel) alle te bouwen woningen zodanig moeten worden ingericht en met voorzieningen worden uitgerust, dat men langdurig in de woning kan blijven wonen (levensloopbestendig bouwen). De tendens om meer zorg te gaan verlenen in de eigen woning, stelt voorwaarden die aan het programma van eisen toegevoegd moeten worden.

Voor de ouderen zullen meer woningen moeten worden gebouwd met alle functies op één niveau (z.g. nultreden woning), zoals appartementen en senioren- en patiowoningen.

6. Een groot aantal respondenten dat heeft aangegeven geen aanpassing in de woning nodig te vinden, gevoegd bij het aantal dat hierop niet heeft geantwoord, zou erop kunnen duiden dat men hiermee onvoldoende bekend is. Door de hogere ouderdom zal het aantal mensen met beperkingen toenemen. Het is daarom van belang door goede voorlichting de aandacht te vestigen op de aanpassingsmogelijkheden van de woning vóórdát zich problemen gaan voordoen. De mogelijkheid om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen wordt daarmee vergroot, terwijl de aanpassingen het wonen aanzienlijk kunnen veraangenameen.
7. De nu verkregen informatie is een momentopname. Te verwachten is dat het aantal ouderen zal toenemen door de instroom van de geboortegolf. Het verdient daarom aanbeveling elke 3 à 4 jaar een inventarisatie te houden, waarbij de huidige inventarisatie als ijkpunt kan dienen. Het is te overwegen dezelfde frequentie te hanteren als bij het opstellen van de woonvisie voor de gemeente Schijndel.
8. Door de geuite wensen betreffende kleinere woningen, woningen zonder drempels en woningen met een kleinere tuin is het niet verwonderlijk dat seniorenwoningen, appartementen en patiowoningen bijzonder in trek zijn. Om aan deze wens te kunnen voldoen zouden er in totaal 390 seniorenwoningen, 315 appartementen en 240 patiowoningen moeten komen in de loop van de komende 9 jaar. Daar 33% binnen één tot drie jaar wil verhuizen betekent dit een wens van zo'n 130 senioren woningen, 105 appartementen en 80 patio woningen in de komende periode.
9. Omdat ca. 50% van de verhuiswilligen, waarbij een groot deel woningbezitters, heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor een huurhuis, zou juist daar aandacht aan besteed moeten worden. Het gaat dan om woningen in een huurklasse tot ca. € 485,--. Echter voor hogere huurklassen (tot € 800,--) is ook wel belangstelling. Nader marktonderzoek is hier gewenst!
10. Hoewel een klein aantal mensen (ca. 12% en 9%) dat aangeeft de regelgeving over inschrijvingen en hoe kavels en woningen worden toebedeeld niet begrijpelijk vindt, lijkt het toch raadzaam om de voorlichting hieromtrent te verbeteren.

Slotwoord

Data-analyse

In deze rapportage van de Inventarisatie van Woonwensen van 55-plussers in Schijndel zijn met name de belangrijkste conclusies en aanbevelingen opgenomen. Het rapport gaat vergezeld van de bijlage "Data-Analyseboek", waarin alle resultaten van de analyse zijn opgenomen. Het is aan te bevelen voor beleidsmakers deze data-analyse te bestuderen.

Bijdrage Stg. VOS

De Stg. VOS heeft naar eigen mening met deze inventarisatie laten zien dat zij van betekenis kan zijn voor het (nieuw) te vormen beleid ten aanzien van woningbouw voor 55-plussers. Dat betekent in ieder geval dat de stichting een aanbod doet aan de gemeente, Huis&Erf en andere participanten, die gemoeid zijn bij het huisvestingsbeleid om samen met deze mee te denken over nieuw beleid. Gaarne zien wij een uitnodiging voor overleg in deze tegemoet.

Daarnaast doet de stichting ook het aanbod om namens ouderen in Schijndel op een vroeg tijdstip mee te denken aan nieuwbouwplannen en ontwikkeling van bouwprojecten. Het is dus wenselijk om in de toekomst bouwlocaties en projecten samen met andere partners "tegen het licht te houden".

De vraag naar appartementen

Duidelijk is dat de vraag naar appartementen – zoals blijkt uit deze inventarisatie – groter is dan gedacht. Gerefereerd wordt aan uitspraken in het op 17 januari 2008 vastgestelde woningbouwprogramma 2008-2011, waarin aandacht wordt besteed aan het feit dat er te veel appartementen worden gebouwd in Schijndel. De voorliggende inventarisatie laat zien dat er meer vraag naar is, dan door gemeente werd aangenomen.

Tenslotte

De Stichting VOS heeft getracht een bijdrage te leveren aan te vormen beleid ten aanzien van de huisvesting van ouderen in Schijndel. Wij hopen dat deze bijdrage dan ook een belangrijke rol mag spelen in het formuleren van visie en planning van te bouwen woningen in Schijndel.

Stichting Vernieuwend Ouderenbeleid Schijndel (Vos)

Adres

Postcode woonplaats

Schijndel 26 april 2007

Geachte heer/mevrouw,

Inleiding

Gaarne zou de Stichting VOS uw aandacht willen vragen voor het onderwerp: “ *woonwensen voor onze inwoners van 55 jaar of ouder* ”. Vroeg of laat kan het voor u namelijk van belang zijn als de gemeente en Huis & Erf weten wat de wensen zijn en daar nu al rekening mee houden. Wij willen u daarom vriendelijk vragen of u zou willen meewerken aan de inventarisatie van de wensen op het ‘*gebied van wonen, woningaanpassing en de openbare ruimte*’.

Andere onderzoeken

De gemeente heeft onlangs samen met andere gemeenten in de regio een woningmarktonderzoek gedaan of is daar nog mee bezig. Daarvoor is een aantal personen geselecteerd dat daarover ook een brief heeft gekregen. Misschien bent u een van die geselecteerden. In verband hiermee willen hierbij aangeven dat dit een algemeen onderzoek is. Wat wij nu doen is een inventarisatie van woonwensen die specifiek is gericht op 55+ waarbij ook specifiekere vragen worden gesteld.

Ouderproof

Het idee van een inventarisatie komt voort uit het onderzoek naar: “*is uw gemeente Ouderproof*” dat enige tijd geleden is afgerond en waarin duidelijk de behoefte naar voren is gekomen om speciaal voor onze inwoners van 55 jaar of ouder meer aandacht te schenken aan hoe men nu en in de toekomst zou willen wonen en in welke woonomgeving.

Doelgroep

Stichting VOS zou graag alle inwoners die 55 jaar of ouder zijn en zelfstandig wonen bij de inventarisatie willen betrekken en daarom aan iedereen de gelegenheid willen bieden om zijn/haar wensen aan te geven door middel van de hierbij gevoegde vragenlijst.

Vragenlijst

De Stichting VOS heeft het initiatief genomen om samen met de gemeente en **Huis & Erf** daarvoor een vragenlijst te maken.

Verzenden vragenlijst

De vragenlijst is gestuurd naar alle adressen waar iemand woont die 55 jaar of ouder is en zelfstandig woont wat wil zeggen, samen met anderen of alleen een huishouden voert. De 55+ die

in een verpleeg of verzorgingshuis wonen zijn buiten de inventarisatie gehouden omdat dat een bijzondere doelgroep is.

Anoniem

In verband met de verzending was het nodig om op de brief een adres en postcode te zetten. Op de vragenlijst hebben we die gegevens weggelaten om de anonimiteit te waarborgen.

Indeling van de vragenlijst

De vragenlijst is ingedeeld in:

- blok A dat bestaat uit algemene vragen die in ieder geval beantwoord dienen te worden;
- blok B bestaat uit vragen die alleen bedoeld is voor degenen die zouden willen verhuizen;
- blok C met vragen voor degenen die hun woning nu of over enige tijd zouden willen aanpassen.

De vragenlijst is ook voorzien van een toelichting om bepaalde vragen te verduidelijken.

Toelichting

In de vragenlijst komen **typen** woningen voor die nog niet zo bekend zijn en waarop we graag wat uitgebreider willen ingaan.

Aanleunwoning. Vroeger was dat een woning die tegen een verzorgingshuis werd aangebouwd en waar men zelfstandig kon wonen maar ook gebruik gemaakt kon worden van diensten van het verzorgingshuis.

Tegenwoordig worden aanleunwoningen gebouwd vrij van een verzorgingshuis maar waar men wel een beroep op hulp kan doen op het verzorgingshuis of een andere instelling.

Duo-woning. Dat is een type woning met tuin waar ouders en kinderen bij elkaar kunnen wonen maar toch zelfstandig zijn. De woning van de ouders bestaat uit : woonkamer, keuken, een ouder-slaapkamer met badkamer en berging op de begane grond en op de verdieping de mogelijkheid voor een of twee slaapkamers met douche. Die woning wordt tegen de woning van de kinderen gebouwd. Op die manier krijgt u een grote en kleine woning tegen elkaar gebouwd. Bij dit type woning is hulp aan elkaar het uitgangspunt is.

Patiowoning. Dat is een type woning zonder verdieping met alle woonruimten, garage op de begane grond en een kleine omsloten tuin. Van dat type woningen wordt dan een flink aantal aan elkaar gebouwd dat speciaal voor de doelgroep is bedoeld.

Rapportage

Het is de bedoeling om in juni/juli a.s. de resultaten te kunnen rapporteren en we zullen dat ook in de pers bekend maken.

Terugsturen

We willen u vragen om de ingevulde vragenlijst vóór **10 mei a.s.** terug te sturen en daarbij gebruik te maken van de bijgevoegde retourenveloppe. (een postzegel plakken is niet nodig)

Tot slot

We hopen dat iedereen mee wil doen om een zo groot mogelijk draagvlak te krijgen.

Wij willen u bij voorbaat reeds bedanken voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,
Stichting VOS, de gemeente Schijndel en Huis & Erf

Stichting Vernieuwend Ouderenbeleid Schijndel (vos)

Schijndel 26 april 2007

Geachte heer/mevrouw,

Inventarisatie woonwensen, woonomgeving en openbare ruimte.

Inleiding.

Vanuit Stichting VOS is het initiatief genomen om samen met de gemeente en Huis & Erf na te gaan welke wensen de zelfstandig wonende inwoners van 55 jaar of ouder hebben op het gebied van wonen, woonomgeving en openbare ruimte. Het is de bedoeling om daarop plannen en beleid te maken.

We beginnen met de vraag over de samenstelling van het huishouden die alleen maar bestemd is voor de leden van de huishouding die 55 jaar of ouder zijn.

N.B.

Het hokje aankruisen wat van toepassing is. Bij sommige vragen mag u meerdere antwoorden geven.

Blok A. Algemeen

A 1. Uit hoeveel personen van 55 jaar of ouder bestaat uw huishouding? .....personen. Vult u hierna de leeftijd en het geslacht in van die personen.

☐ Mijzelf	leeftijd	.....j	geslacht	☐ M	☐ V
☐ Mijn partner	leeftijd	.....j	geslacht	☐ M	☐ V
☐ Andere inwonende (1)	leeftijd	.....j	geslacht	☐ M	☐ V
☐ Andere inwonende (2)	leeftijd	.....j	geslacht	☐ M	☐ V
☐ Andere inwonende (3)	leeftijd	.....j	geslacht	☐ M	☐ V

Huidige woonsituatie.

A 2. Woont u in een:

☐ huurwoning. ☐ koopwoning.

A 3. Woont u in een:

☐ vrijstaande woning.
☐ woning in de rij.
☐ half vrijstaande woning.
☐ boerderijwoning.
☐ appartement.
☐ aanleunwoning.
☐ seniorenwoning.(met slaap en badkamer op de begane grond)
☐ anders.

A 4. In welke wijk woont u?

☐ Hoevenbraak.
☐ Hulzebraak.
☐ Centrum.
☐ Borne.
☐ Boschweg Zuid-West (Vanuit het centrum links van de Boschweg)
☐ Boschweg Noord-Oost. (Vanuit het Centrum rechts van de Boschweg)
☐ Wijbosch.
☐ Beemd.
☐ Plein.
☐ Buitengebied.

A 5. Vragen over verhuizen.

☐ U wilt verhuizen (<i>Ga naar Blok B</i>)
☐ U wilt verhuizen maar er is geen aanbod van woningen die bij uw woonwensen passen. (<i>Ga ook naar Blok B</i>)
☐ U wilt niet verhuizen. (<i>Ga naar Blok C</i>)

Blok B. U zou willen verhuizen.

Vragen over de toekomstige woonsituatie.

Toelichting.

De vragen zijn van belang om te weten te komen wat en waar er de komende tijd gebouwd dient te worden.

Uit het onderzoek 'Ouderenproof' is naar voren gekomen dat er steeds meer behoefte is ontstaan om op basis van woonwensen te bouwen (vraaggericht bouwen), dus dat men meer betrokken wil worden bij wat er gebouwd gaat worden waardoor de woningbouw ook beter aansluit bij de woonwensen.

Bij het type woning kunt u denken aan een half vrijstaande, een vrijstaande, of een woning in de rij, een appartement, een patiowoning, een aanleunwoning, of een seniorenwoning met slaap en badkamer op de begane grond. Met een aanleunwoning wordt bedoeld dat men zelfstandig woont maar ook de mogelijkheid heeft om zorg te krijgen van een woonzorgservicepunt in de wijk.

Het kan ook zijn dat men graag in Schijndel bij een van de kinderen wil gaan wonen maar wel in een zelfstandige woonruimte, b.v. in een aanbouw, een verbouwde garage, in het achterhuis van een boerderij of op een andere manier, om als het nodig is een beroep te kunnen doen op hulp van de kinderen.

B 1. Binnen welke termijn zou u willen verhuizen?

- Binnen 1-3 jaar.
- Binnen 3-6 jaar.
- 6 jaar of later

B 2. Wat zijn de redenen om te verhuizen? (U mag meerdere antwoorden geven)

- Niet tevreden met de huidige woning.
- Wil kleinere woning.
- Wil graag gelijkvloers wonen.
- Niet tevreden met de huidige buurt.
- Onveilig gevoel in de buurt.
- Wil graag in de buurt van de kinderen wonen.
- Wil graag in de buurt van de kleinkinderen wonen.
- Woning kan niet worden aangepast.
- Te grote tuin.
- Te weinig openbare en andere voorzieningen in de buurt.
- Anders.

B 3. Geeft u de voorkeur aan wonen:

- in een buurt met alleen senioren
- in een buurt met jongeren en ouderen
- geen mening.

B 4. Staat u ingeschreven bij :

- de gemeente Schijndel.
- Huis & Erf.
- een andere organisatie.
- ik sta niet ingeschreven. (**Ga naar vraag 10**)

B 5. Hoelang staat u ingeschreven?

- 1-3 jaar
- 3-6 jaar
- 6-9 jaar
- langer dan 9 jaar

B 6. De inschrijving en toewijzing van een woning of een kavel bij de:

- gemeente is voor u begrijpelijk.
- gemeente is voor u niet begrijpelijk.
- geen mening.

B 7. De inschrijving en toewijzing van een woning bij :

- Huis & Erf is voor u begrijpelijk.
- Huis & Erf is voor u niet begrijpelijk.
- geen mening.

B 8. Zou de methode van inschrijving en toewijzing bij de gemeente veranderd moeten worden?

- veranderen.
- niet veranderen.
- geen mening.

B 9. Zou de methode van inschrijving en toewijzing bij Huis & Erf veranderd moeten worden?

- veranderen.
- niet veranderen.
- geen mening.

Toelichting. Het gaat hierna om vragen aan u om een beeld te krijgen wat voor type woning u graag zou willen en of die op de bestaande woningmarkt te vinden is. Hierbij kunt u denken aan het aanbod woningen in de categorie vrijstaand, half vrijstaand enz., een onderscheid in huur en koopwoningen, de indeling van de woningen met het oog op de toekomst (slaap/badkamer op de begane grond) en of u graag invloed zou willen hebben op waar woningen gebouwd gaan worden, welke type en welke indeling. Nog even een toelichting op het begrip 'duo-woning'. Daarbij moet u denken aan een kleine woning bouwen aan de bestaande woning van een van uw kinderen (als dat tenminste bouwkundig kan) of samen met een van uw kinderen een grote en kleine woning aan elkaar bouwen. In beide situaties woont u geheel zelfstandig en kunt u elkaar over en weer helpen als dat nodig is. Een patiowoning is een woning zonder verdieping met een kleine omsloten binnentuin.

B 10. Gaat uw voorkeur uit naar een:

- koopwoning (ga naar vraag 11)
- huurwoning (ga naar vraag 12)
- bouwkaavel

B 11. Gaat uw voorkeur uit naar een :

- bestaande koopwoning.
- nieuwe koopwoning.

B 12. Gaat uw voorkeur uit naar een :

- bestaande huurwoning.
- nieuwe huurwoning.

B 13. Gaat uw voorkeur uit naar wonen :

- bij een van de kinderen. (in een aanbouw)

B 14. Als u een nieuwe koopwoning wilt, zou u die dan:

- zelf willen laten ontwerpen en bouwen.
- een kant en klare woning willen.
- geen mening.

B 15. Welk type woning zou u willen?

- een vrijstaande woning.
- een half vrijstaande woning.
- een woning in de rij.
- een boerderijwoning.
- een appartement.
- een aanleunwoning.
- een duo woning.
- een seniorenwoning.
- een patiowoning.
- een woning in een kleinschalig wooncomplex met gemeenschappelijke voorzieningen
- anders.

B 16. Aan welke voorwaarden zou een nieuwe woning moeten voldoen? (u mag meerdere antwoorden)

geven)
☐ Alle kamers gelijkvloers
☐ Alleen woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer gelijkvloers?
☐ Hoeveel kamers wilt u (woonkamer+slaapkamers, hobbykamer) Aantal:.....
☐ Woning met een kleine tuin (van 20 tot 60 m2)
☐ Woning met een middelgrote tuin (van 60 tot 90 m2)
☐ Woning zonder tuin maar wel met een terras (circa 9 m2)
☐ Woning met een groot overdekt balkon (circa 12 m2)
☐ Woning met een middelgroot overdekt balkon (circa 9 m2)

B 17. *Kunt u aangeven hoe groot het vloeroppervlak van de gewenste woning/appartement zou dienen te zijn?*

- 80 m2 of minder
- 81 t/m 100 m2
- 101 t/m 120 m2
- 121 t/m 140 m2
- 141 t/m 160 m2
- 161 t/m 180 m2
- meer dan 180 m2

B 18. *Als u een koopwoning zoekt, wat mag dan de koopprijs zijn?*

- Tot € 170.000,00.
- Van € 170.000,00 tot € 200.000,00.
- Van € 200.000,00 tot € 250.000,00.
- Van € 250.000,00 tot € 300.000,00.
- Van € 300.000,00 tot € 400.000,00.
- Meer dan € 400.000,00

Toelichting.

Afhankelijk van inkomen en leeftijd zijn er mogelijkheden om in aanmerking te komen voor een huurtoeslag mits de huurprijs niet hoger is dan € 615,00.

B 19. *Als u een huurwoning zoekt wat mag dan de(kale) huur per maand zijn?*

- Tot € 339,00.
- Van € 339,00 tot € 485,00.
- Van € 485,00 tot € 520,00.
- Van € 520,00 tot € 615,00.
- Van € 615,00 tot € 800,00.
- Meer dan € 800,00

B 20. *U wilt een nieuwe woning. Wilt u dan invloed hebben op:*

- de plaats waar de woning wordt gebouwd.
- het type woning, de architectuur en de indeling van de woning.
- geen mening.

B 21. *Als u wilt verhuizen in welk deel van de gemeente zou u dan willen wonen? (u mag meerdere*

antwoorden geven)
☐ Hoevenbraak.
☐ Hulzebraak.
☐ Centrum.
☐ Borne.
☐ Boschweg Zuid-West (Vanuit het centrum links van de Boschweg)
☐ Boschweg Noord-Oost. (Vanuit het Centrum rechts van de Boschweg)
☐ Wijbosch.
☐ Beemd.
☐ Plein.
☐ Buitengebied.
☐ In uw eigen wijk.
☐ Geen mening.

B 22. *Indien u wilt verhuizen welke voorzieningen zouden dan op loopafstand in de buurt moeten zijn? (u mag meerdere antwoorden geven)* Zou u aan de vragen ook een cijfer willen geven om aan te duiden hoe belangrijk u die vindt. (5 = heel belangrijk)

	1	2	3	4	5
☐ Buurtwinkels (<i>bijvoorbeeld: supermarkt, bakker, slager</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Medische diensten (<i>bijvoorbeeld: huisarts, apotheek</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Openbaar vervoer	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Persoonlijke verzorging (kapper/pedicure en dergelijke)	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Ontspanningsvoorzieningen (<i>voorbeelden: kaarten, biljarten, jeu de boule, bingo en andere activiteiten</i>)	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Bank/pinautomaat	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Vergader/cursusruimte	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Café/eetgelegenheid	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Bibliotheek	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Andere voorzieningen.	☐	☐	☐	☐	☐

Vragen over de openbare ruimte.

Korte toelichting.

Er wordt veel gesproken over de veiligheid op straat, het gebruik van straten, pleinen, trottoirs. De geringe breedte van de trottoirs, mede door de bomen in de trottoirs waardoor het moeilijk is om daarvan gebruik te maken met een rolstoel, een rollator, een kinderwagen maar ook om te kunnen wandelen. Ook over het onderhoud van de openbare ruimte en het openbaar groen zijn kritische opmerkingen binnengekomen. De vragen die hierna zijn gesteld, zijn bedoeld om de wensen van de mensen in beeld te krijgen om daarmee in de nieuwe plannen rekening te kunnen houden.

B 23. *Indien u wilt verhuizen, welke wensen hebt u ten aanzien van de openbare ruimte? (u mag meerdere antwoorden geven) Zou u aan de vragen ook een cijfer willen geven om aan te duiden hoe belangrijk u die vindt. (5 = heel belangrijk)*

	1	2	3	4	5
☐ Voldoende parkeergelegenheid.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Trottoirs die breed genoeg zijn voor een rolstoel, rollator, wandelwagen of ander hulpmiddel.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Park en wandelgelegenheid op loopafstand.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Openbaar groen.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Speelgelegenheid voor de (kleine) kinderen.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Voldoende straatverlichting.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Toezicht op de openbare ruimte.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Een veilige openbare ruimte.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Andere voorzieningen	☐	☐	☐	☐	☐

U bent nu klaar.

Blok C. - Ik heb geen belangstelling om te verhuizen.

C 1. *Wat zijn de belangrijkste redenen om niet te verhuizen? (u mag meerdere antwoorden geven)*

- U bent tevreden over uw woning.
- U bent tevreden over uw buurt.
- U wilt in uw wijk blijven wonen omdat uw familie, kennissen, vrienden, kinderen daar ook wonen.
- Er is geen aanbod van woningen dat bij uw woonwensen past.
- U bent tevreden met de voorzieningen in uw buurt. (*winkels, ontspanningsmogelijkheden en dergelijke*)
- Andere redenen.

Vragen over aanpassen bestaande woning.

C 2. *Als u niet wilt verhuizen, wilt u dan uw woning:*

- aanpassen.
- niet aanpassen.

C 3. *Welke wensen hebt u ten aanzien van het aanpassen van uw woning? (u mag meerdere antwoorden geven)* Zou u aan de vragen ook een cijfer willen geven om aan te duiden hoe belangrijk u die vindt.
(5 = heel belangrijk)

	1	2	3	4	5
☐ de badkamer veranderen	☐	☐	☐	☐	☐
☐ een verhoogd toilet plaatsen	☐	☐	☐	☐	☐
☐ een extra verhoogd toilet plaatsen	☐	☐	☐	☐	☐
☐ drempels verwijderen	☐	☐	☐	☐	☐
☐ een slaap en badkamer op de begane grond	☐	☐	☐	☐	☐
☐ een traplift	☐	☐	☐	☐	☐
☐ een bijkeuken voor wasmachine en dergelijke	☐	☐	☐	☐	☐
☐ uitbreiden woning voor bij of inwonen samen met een van de kinderen	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Andere voorzieningen	☐	☐	☐	☐	☐

Vragen over de openbare ruimte.

Korte toelichting.

Er wordt veel gesproken over de veiligheid op straat, het gebruik van straten, pleinen, trottoirs. De geringe breedte van de trottoirs, mede door de bomen in de trottoirs waardoor het moeilijk is om daarvan gebruik te maken met een rolstoel, een rollator, een kinderwagen maar ook om te kunnen wandelen. Ook over het onderhoud van de openbare ruimte en het openbaar groen zijn kritische opmerkingen binnengekomen. De vragen die hierna zijn gesteld, zijn bedoeld om de wensen van de mensen in beeld te krijgen om daarmee in de nieuwe plannen rekening te kunnen houden.

C 4. Welke wensen hebt u ten aanzien van de openbare ruimte? (meerdere antwoorden zijn toegestaan)

Zou u aan de vragen ook een cijfer willen geven om aan te duiden hoe belangrijk u die vindt.

(5 = heel belangrijk)

	1	2	3	4	5
☐ Voldoende parkeergelegenheid.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Trottoirs die breed genoeg zijn voor een rolstoel, rollator, wandelwagen of ander hulpmiddel.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Park en wandelgelegenheid op loopafstand.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Openbaar groen.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Speelgelegenheid voor de (kleine) kinderen.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Voldoende straatverlichting.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Toezicht op de openbare ruimte.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Een veilige openbare ruimte.	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Andere voorzieningen	☐	☐	☐	☐	☐

U bent nu klaar.

Wij danken u voor uw medewerking.

Stichting VOS.

Gemeente Schijndel.

Huis en Erf.